АСАД—ЭКИНИНГНИ ЯСАТ!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 йил чиқиши

№ 142 (3114).

23 июль ЖУМА 1965 йил

Баҳоси 2 тийин.

РУМИНИЯ КОММУНИСТЛАРИНИНГ СЪЕЗДИ

Руминия Компартиясининг IX съездига КПСС Марказий Комитетининг табриги

КПСС Марказий Комитети Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва бутун совет халқи номидан Руминия Коммунистик партияси IX съездининг делегатларини чин кўнгилдан табриклайди ҳамда румин коммунистларига, Руминия Халқ Республикасининг барча меҳнаткашларига қардошлик саломини йўллайди ва съезд ишига муваффақиятлар тилайди.

Руминия Компартиясининг IX съезди, дейилади сўнгра табрикномада, партия ва халқ турмушининг муҳим даврини якунлаб беради. Румин элида социализм тўла равишда тантана қилди. Руминия Халқ Республикасининг халқаро миқёсдаги обрўси тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамланди.

Совет кишилари Руминия меҳнаткашлари билан бўлган ўзларининг қардошлик муносабатларини юксак даражада қадрламоқдалар. КПСС билан Руминия Компартияси ўртасидаги, СССР билан Руминия Халқ Республикаси ўртасидаги марксизм-ленинизм ва социалистик интернацинализмнинг бузилмас принципларига асосланган дўстлик ўртоқларча ўзаро ёрдамлашиш ва тенг ҳуқуқлилик муносабатларини мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда, ҳар иккала халқнинг манфаатларига тўла равишда мос бўлиб тушмоқда, социалистик мамлакатларни янада жипслаштиришдан иборат олижаноб мақсадларга, социализм ва коммунизм қуриш ишига хизмат қилмоқда.

ЮКСАК РУҲ БИЛАН

БУХАРЕСТ, 20 июль. (ТАСС). Руминия Коммунистик партияси IX съездининг эрталабки мажлисини партия Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси Георге Апостол очди. У, мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган плани юзасидан съезд директивалари тўғрисида доклад қилиш учун Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Руминия Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Ион Георге Маурерга сўз берди.

И. Г. Маурер румин халқи олти йиллик план вазифаларини муваффақият билан бажарганлигини айтгач, съезд муҳокамасига тақдим этилган директивалар яқин беш йил ичида республикада иқтисодий қурилишга йўл кўрсатиб туради, деб уқтирди.

Капитализмдан иқтисодий қолоқликни мерос қилиб олган мамлакат учун индустрлаштириш — бутун экономикани ривожлантириш ва янги ижтимоий тузумни қуришнинг белгилаб берувчи омили эканлигини бизнинг тажрибамиз тўла тасдиқлади, деб таъкидлади докладчи. Айни бир маҳалда беш йиллик даврида истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни тез юксалтириш учун бизда ҳамма шарт-шароитлар бор. И. Г. Маурер айтдики, мана шу беш йилликда энергетика, металлургия, машинасозлик ва химия саноати анча юксак суръатлар билан ривожлантирилади.

Яқин беш йил ичида, — деб сўзини давом эттирди докладчи,— қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши тахминан 20 процент юксалади. Суғориладиган майдонлар 1970 йилда 600 минг гектардан оширib юборилади, қишлоқ хўжалиги эса бу йилгидан 3,5 баравар кўп химиявий ўғитлар олади. Директивалар лойиҳаси Руминиянинг социалистик мамлакатлар билан иқтисодий ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантиришни ва чуқурлаштиришни ҳамда жаҳондаги барча давлатлар билан иқтисодий алоқаларни авж олдиришни кўзда тутади. 1970 йилда ташқи савдо оборотининг ялпи ҳажми 1965 йилдагига нисбатан 40 процентдан зиёд ошиб кетади.

И. Г. Маурернинг докладидан кейин съездда яна музокаралар бошланди.

БУХАРЕСТ, 20 июль. (ТАСС). Руминия Компартиясининг тўққизинчи съезди танаффусдан сўнг ўз ишини давом эттирди. Руминия Компартияси IX съездининг энергетикани ривожлантиришнинг ўн йиллик планига доир директивалари тўғрисида Руминия Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Руминия Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг раиси Киву Стойка доклад қилди.

Киву Стойканинг докладидан сўнг бошланган музокараларда Руминия Коммунистик партияси Галац область комитетининг биринчи секретари К. Дэскэлеску сўзга чиқди.

Сўнгра, раислик қилувчи Э. Боднэраш КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежневга сўз берди.

Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети номидан, бутун партиямиз ва совет халқи номидан, деди Л. И. Брежнев, биз Руминия Коммунистик партияси IX съездининг делегатларига, социалистик Руминиянинг барча коммунистлари ва меҳнаткашларига қизғин қардошлик саломини олиб келдик.

Сизларнинг съездингиз Руминия социалистик йўлда ривожланаётганлигининг учинчи ўн йиллигига қадам қўйганлигидан далолат беради. Тарихан қисқа муддат ичида социализм шаҳарда ва қишлоқда ғалаба қилди. Бу ғалабанинг самараларини румин элининг ҳамма жойида кўриш мумкин. Эндиликда румин халқи экономика ва маданиятни ривожлантириш, турмуш даражасини ошириш соҳасида тағин ҳам мураккаброқ ва катта-катта вазифаларни ҳал қилишга киришмоқда. Сизлар каби биз ҳам шу нарсага аминмизки, меҳнаткашларнинг иштироки ва қўллаб-қувватлаши билан Руминия Коммунистик партияси ишлаб чиққан планлар муваффақиятли равишда албатта амалга оширилади.

Сўнгра, Л. И. Брежнев жаҳондаги барча революцион кучларнинг бирлиги ва бирдамлиги зарур эканлиги ҳақида гапириб, бундай деди: Ҳаракат бирлиги революцион ҳаракат кучларини ҳамиша кўпайтириб келди ва кўпайтира беради. Қўшма Штатлар Вьетнам халқига қарши, Доминикана Республикасига қарши қабиҳ агрессия қилиб турган. Конго халқининг ва бошқа халқларнинг ҳуқуқларини ва ҳаётий манфаатларини қўпол равишда поймол қилаётган, Ғарбий Германияда ўша Америка империалистларининг қўллаб-қувватлаши ва рағбатлантириши натижасида реванш планлари тузилаётган ва бу планлар Европадаги тинчликка таҳдид солаётган ҳозирги кунда бирлик зарурлиги яққол кўриниб турибди. Америка реакционерлари ва бошқа реакционерлар мана шу шармандали ишларда ўз мақсадларига эришмаганлар ва эриша олмайдилар, буни биз биламиз. Социалистик мамлакатларнинг қудратли кучи, бутун прогрессив инсоният Вьетнам халқи томонини олиб турибди.

Биз, коммунистлар, шу нарса билан фахрланамизки, деб таъкидлади Л. И. Брежнев, коммунистик ҳаракат барча революцион ва прогрессив кучларнинг олдинги сафида бормоқда. Бу эса, халқлар олдида катта масъулиятдир. Коммунистик ҳаракат, жаҳондаги социалистик мамлакатларнинг улуғ ҳамдўстлиги ўзининг тарихий вазифасини шараф билан бажармоқ учун жипслашган бўлиши лозим.

Совет Иттифоқи коммунистлари номидан биз шуни айтамизки, деди пировардида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, бизнинг партиямиз барча социалистик мамлакатлар билан қардошлик муносабатларини мустаҳкамлай бериш ва ривожлантира бериш учун ўзининг куч ва ғайратини аямайди. Бу ерда, румин коммунистларининг съездида, биз, аввало шу нарсадан мамнун бўлганлигимизни айтмоқчимизки, ҳозирги замоннинг энг муҳим масалаларига бизларнинг партияларимиз якдиллик билан баҳо бермоқда. Социализм ва коммунизмнинг буюк ишига ҳаммамизнинг чуқур содиқ бўлганлигимиз, империалистик агрессорларга ва халқлар озодлигини бўғувчиларга ҳаммамиз нафрат билан қараётганлигимиз, ер юзидаги тинчлик, озодлик ва тараққиёт кучларининг барчаси ўртасидаги бирликни мустаҳкамлаш зарурлигига ҳаммамизнинг бениҳоя амин эканлигимиз бизларни бирлаштириб турибди.

Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг Руминия Компартияси съездига йўллаган табриги текстини делегатлар ва меҳмонларнинг гулдурос қарсаклари остида Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. Чаушескуга топширади.

Ҳамма ўрнидан туриб, КПСС делегацияси бошлиғини олқишлайди.

БУХАРЕСТ, 21 июль. (ТАСС). Бухарестда Руминия Коммунистик партиясининг IX съезди ўз ишини давом эттирмоқда. Бугунги эрталабки мажлисда Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси Георге Апостол Руминия Коммунистик партияси уставининг лойиҳаси ҳақида доклад қилди.

Устав лойиҳасининг биринчи қисмида кўрсатиб ўтилганидек, деди докладчи, Руминия Коммунистик партияси марксизм-ленинизм принциплари ҳамда тенг ҳуқуқлилик, ўзаро ҳурмат ва бошқа партияларнинг ички ишларига аралашмаслик нормалари асосида қардош коммунистик ва ишчи партиялар билан ҳамкорлик муносабатларини пролетар интернационализми руҳида давом эттираберади. Бизнинг партиямиз ва ҳукуматимиз социалистик мамлакатлар билан қардошларча иттифоқдошлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришни ўз ташқи сиёсатининг марказий вазифаси қилиб қўяди, жаҳон социалистик системасини жипслаштириш учун курашади, миллий озодлик ҳаракатини, империализмга қарши бутун кураш фронтини қўллаб-қувватлайди.

Партиямиз номи ўзгартирилиб, уни Руминия Коммунистик партияси деб аташ тўғрисида съезд қабул қилган қарор, деб давом қилди Г. Апостол, катта аҳамиятга эга. Шундай қилинганлиги натижасида партиянинг номи социализм қурилишини тугаллаш босқичида, пировард мақсадга — синфсиз коммунистик жамият қуришга олиб бориш босқичида партиянинг ўйнаётган роли ва ишининг мазмунига мувофиқ бўлиб қолади.

Докладчи айтдики, устав лойиҳасида партияга қабул чоғида белгиланадиган кандидатлик стажини бекор қилиш кўзда тутилади. Коллектив бўлиб ишлаш ва коллектив раҳбарлик принципи, деб давом қилди докладчи, партиявий раҳбарликнинг олий принципидир, партиянинг раҳбар органлари пастдан то юқоригача ўз ишларини мана шу принцип асосига қурадилар. Партиянинг бош секретари лавозими таъсис этилганлиги натижасида, партиямизда традицион бўлиб қолган, шу лавозимни бажаришга тааллуқли вазифалар билан боғлиқ мажбуриятларнинг реал аҳамиятини ва мазмунини энг яхши ифодаловчи ном қайтадан тикланади.

Г. Апостол уқтириб айтдики, Руминия Коммунистлари, барча меҳнаткашлар Руминия Коммунистик партияси Уставининг лойиҳасини ғоят қизиқиб ва тўла равишда маъқуллаб кутиб олдилар.

Бугун республика саройининг зангори залида КПСС делегацияси КПСС Марказий Комитетининг туҳфасини: космосни забт этувчилар шарафига Москвада қурилган монументнинг моделини Руминия Коммунистик партиясининг IX съездига тортиқ қилди.

УГАНДА БОШ МИНИСТРИ МОСКВАГА КЕЛДИ

Уганда бош министри доктор Аполло Милтон Оботе Совет ҳукуматининг таклифига биноан, 21 июлда расмий визит билан Москвага келди.

Уганда ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида баланд мартабали меҳмонни меҳнаткашларнинг вакиллари кутиб олишди. Аэродромга СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин ва бошқа расмий кишилар келишди.

Кутиб олувчилар орасида СССРдаги чет эл дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, журналистлар бор эди. (ТАСС).

УГАНДА БОШ МИНИСТРИ А. Н. КОСИГИН ҲУЗУРИДА БЎЛДИ

Уганда бош министри доктор Аполло Милтон Оботе 22 июлда Кремлда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ҳузурида бўлди.

А. Н. Косигин билан доктор Аполло Милтон Оботе ўртасида самимий дўстона суҳбат бўлди.

(ТАСС).

ПОЛЯК ХАЛҚИГА

Польша Халқ Республикасининг 21 йиллиги муносабати билан Л. И. Брежнев, А. И. Микоян ва А. Н. Косигин ўртоқлар В. Гомулка, Э. Охаб ва Ю. Циранкевич ўртоқларга табрик телеграммаси юбордилар.

Поляк халқининг фидокорона меҳнати туфайли, дейилади телеграммада, Польша экономикаси ва маданияти юксак даражада ривожланган социалистик давлат бўлиб қолди. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда тинчлик ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Польша Халқ Республикаси агрессия ва уруш кучлари йўлига мустаҳкам ғовлар солиб қўйиш, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлаш учун ҳамма чораларни кўрмоқда.

Совет кишилари шу нарсани чуқур мамнуният туйғуси билан таъкидлайдиларки, дейилади сўнгра телеграммада, совет ва поляк халқлари ўртасидаги бузилмас ва тобора мустаҳкамланиб бораётган дўстлик ҳамда ҳар тарафлама ҳамкорлик белгиланган мақсад сари тағин ҳам муваффақиятли суратда олға боришимизга имкон бераётган куч-қувват манбаидир. Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида яқинда Варшавада имзоланган Совет-Польша шартномаси халқларимиз дўстлиги ва бузилмас бирлигининг ёрқин ифодаси ҳисобланади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва ҳукуматининг раҳбарлари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан поляк халқига социализм қурилишида, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун курашда чин кўнгилдан янги-янги зафарлар тилашди.

(ТАСС).

МУСОБАҚАДОШ ОЗАРБАЙЖОНЛИКЛАР ЯНГИЙЎЛ ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

ҒЎЗАНИНГ КЎКИГА МАҲЛИЁ БЎЛМАНГ

Қардош Озарбайжон пахтакорлари ўзбек пахтакорлари билан мўл ҳосил етиштириш, чорвачиликни ривожлантириш, қишлоқ хўжалик экономикасини мустаҳкамлаш юзасидан бир неча йилдан бери мусобақалашиб келмоқдалар. Бу мусобақа ўзининг самарали натижаларини бераяпти. Илғор тажрибаларни ўртоқлашиш, йўл қўйилаётган камчиликларни рўй-рост айтиб, уни тезда бартараф қилиш тўғрисида дўстона, қимматли маслаҳатлашиб, бир-бирларига қардошларча ёрдам кўрсатиб келмоқдалар.

Яқинда озарбайжонлик мусобақадошлар Янгийўл райони пахта далаларида бўлдилар. Улар юқори ҳосилли, йирик хўжалик—Ленин номли колхоз ишлари билан танишишди. 2 минг гектардан ортиқ пахта майдонига эга бўлган бу колхоз деҳқонлари ҳар йили гектаридан 30 центнердан ошириб «оқ олтин» хирмони кўтаришиб келмоқда.

Мусобақадошлар колхознинг донгдор участка бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Нормирза ота Эшев билан карталарни айланиб юришибди. Ғўзаларнинг бўйи белга уради. Механизаторларнинг ҳам, сувчиларнинг ҳам ёз бўйи астойдил меҳнат қилганликлари кўриниб турибди. Шона, гул, кўсак кўп. Чеканка ҳам деярли қўлдан чиқибди. Катта пайкал чеккасида иш қизғин. Чириндига оз-оздан азот аралаштирилиб, ҳосилга яна ҳосил қўшиш учун тайёргарлик кўрилаяпти. Озарбайжоннинг Муғанск зонасидаги 3-совхознинг директори ўртоқ Матлаб Мамедов Нормирза отадан сўрайди.

— Неча гектар eрингиз бор, мажбурият қанчадан?

— Еримиз бир юз йигирма гектар. Ўттизбеш центнердан деган ниятимиз бор.

Ўртоқ Матлаб Мамедов Нормирза отадан, унинг участкаси аъзоларидан жуда миннатдор эканлигини билдиради. Мусобақадошлар колхознинг Анорқул Йўлдошев бошлиқ бригадаси пахта далаларида бўлганларида ҳам мўл ҳосил нишоналарини кўриб хурсанд бўлишди.

Кейин улар Киров номли колхознинг участка бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова пахта далаларига бордилар. Бу ерда ҳам гектар тўла, кўчат бут. Ғўза қатор оралари сифатли юмшатилган. Ғўзалар меёрида қондириб суғориляпти. Машина билан чеканка қилишга тайёргарлик кўрилаяпти. Участканинг звено бошлиқлари Алихон Жўраев, Сервер Бекиров ўртоқлар универсал рулида. Бу ерда ғўзанинг кўкига маҳлиё бўлиш йўқ. Июль долзарб ой, ҳосилга-ҳосил қўшиш ойи, деб эълон қилинган. Колхознинг бошқа участкаларида ҳам ғўзалар серҳосил бўлиб ўсаяпти.

Шу куни мусобақадошлар райондинг йирик хўжаликларидан «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», Охунбобоев номли, Карл Маркс номли колхозларда ҳам бўлишди. «ЎзССР 30 йиллиги» колхозида шу кеча-кундузда 120 сувчи икки сменда ишлаяпти. Ғўзаларнинг чанқаб қолмаслиги учун, сув танқислигини енгиш учун қизғин кураш кетаяпти. 34 та универсал гуриллаб ишлаб турибди. Ғўза қатор ораларини доимо юмшоқ сақлаш, ана шу йўл билан ҳосилга-ҳосил қўшиш чоралари кўрилаяпти. Колхоз аъзолари гектаридан 32 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олишган.

— Бирон йил план бажарилмай қолган вақти бўлганми, — сўрайди Кусарчай зонасининг тажриба станцияси директори ўртоқ Мустафо Отакишиев.

— Ўн беш йилдан бери деҳқонларимиз планнигина эмас, зиммага олинган мажбуриятни ҳам ортиғи билан бажариб келишаяпти, — жавоб беради колхоз раиси И. Аҳмедов.

Мусобақадошлар мамнун бўлишади. Улар ўртоқ Маҳмуд Пўлатов раислик қилаётган Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ Пўлат Тешабоев бошлиқ участкасида бўлишди. 162 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш мажбурияти олинган бу ерда.

Лекин баъзи карталардаги тўпланаётган ҳосил мусобақадошларни унча қаноатлантирмади. Ваъда қирқ центнер экан, бироқ ҳосилнинг чўғи кўнгилдагидай эмас. Ана шундай бўйига зўр бераётган, ҳосили кам ғўзалар район колхозларида анчагина бор. Мусобақадошлар жуда тўғри айтишди. Ҳозир ғўзанинг кўкига маҳлиё бўладиган, хотиржамликка бериладиган пайт эмас. Уни «оқ олтин»га айлантириш учун ғўза парваришини изчил давом эттириш керак.

— Биз, — дейди ўртоқ Матлаб Мамедов, — янгийўллик пахтакорлардан кўп нарса ўргандик. Бунинг учун миннатдормиз. Лекин қўлга киритилаётган ютуқлар билан мағрурланиш ярамайди. Камчиликларни тугатиш учун курашилса яна яхши бўлади. Райондинг айрим хўжаликларида чеканка жуда кечикаётганлиги ачинарли ҳол. Шунинг учун ҳам ғўза бўйига зўр бераяпти-ю, ҳосилдан қолаяпти. Чеканкани тез кунда тамомлаш керак. Яна шуни айтиш керакки, биз ғўзага ишлов бераётган универсалларни жуда кам кўрдик. Бунга чек қўйиш керак. Бизни хурсанд қилган ғўзалар то пахта пишиб етилгунча соз парвариш қилинаберса шундагина у кутилган ҳосилни беради.

У. ЖОНГИТОВ.

Суратда: озарбайжонлик мусобақадошлар Ленин номли колхознинг ўртоқ Анорқул Йўлдошев бошлиқ участкаси пахта далаларида.

А. Абалян фотоси.

СУВЧИЛАР СЕРГАК

Бугун Охунбобоев номли колхоз пахта далаларида бўлсангиз мўл ҳосил ишқида астойдил меҳнат қилаётган деҳқонларни кўриб хурсанд бўласиз. Шу кунга қадар бир неча бор қатор оралари юмшатилган, эрта озиқлантириб қондириб суғорилаётган ғўзалар гуркираб яшнаяпти. Ҳосилига ҳосил қўшилаяпти. Бунда миришкор сувчиларнинг ҳиссаси жуда катта. Улар ўзларини механизаторлар билан бир сафда дала хўжайинлари эканликларини, ҳосил тақдирига жавобгар эканликларини яхши ҳис этадилар.

— Ғўза чилла сувига қонсагина хирмонга барака киради. Негаки, чилла сувини ичган ғўзанинг кўсаклари йирик бўлади, «пахтасининг толаси узун бўлади, тарози босади». Шунинг учун ҳам ишни икки сменада ташкил этиб, экинларнинг чанқаб қолмаслиги чораларини кўраяпмиз, — дейди миришкор сувчилардан Эшонхон ака Машарипов.

Колхозда ишнинг кўзини биладиган, кўпйиллик тажрибага эга бўлган деҳқонлар сувчиликка тайинланган. Улар орасида Акром Имомов, Темур Усмонов, Турсунбой Анорбоев ўртоқлар каби ғайрат-шижоати жўш урган кишилар бор. Улар доимо ўз постларида сергак турибдилар. Сув исрофгарчилигига йўл қўймай ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишини таъминлаяптилар.

Колхоз юқори ҳосилли. Ҳар йили механизацияни кенг қўллаган ҳолда давлатга пахта сотиш планинингина эмас, зиммага олинган социалистик мажбуриятни ҳам ошириб бажариб келади. Бу йил ҳам мўл ҳосил етиштирилаяпти.

Э. АСИЛОВ.
Ўрта Чирчиқ.

ҚИРҚ ЦЕНТНЕРДАН КАМ БЎЛМАЙДИ

Республикада хизмат кўрсатган механизатор ўртоқ Турсуной Раимова бошлиқ бригада аъзоларининг аҳдлари ана шундай. Хўш, деҳқонлар ўз аҳдларининг уддасидан чиқиш учун ғўза парваришини қандай ўтказаяптилар? Аввало, бригадада тўла гектар учун курашилди. Чигит бир текис униб чиққандан кейин ғўза парвариши дарҳол бошлаб юборилди.

Дала ишларини сифатли ўтказиш, шу йўл билан ғўзаларда мўл ҳосил тўплаш учун астойдил бел боғлаб меҳнат қилган кишиларнинг номларини ҳурмат билан тилга оламиз. Мана Жўра Умиров, Акбар Хидиров ўртоқлар. Навбаҳор трактар рулини бураб ерни кафтдек текислаган шулар. Саратон қуёши тиғи остида туриб юрак ҳарорати билан ғўза қатор ораларига кўнгилдагидек ишлов бераётган кишилар шулар.

Бригадада 160 гектар пахта майдони бор. Барча майдонларда ғўзанинг ривожи бир хилда — яхши. Бу механизаторларнинг, миришкор сувчиларнинг фидокорона меҳнатлари самараси. Ҳозир ҳар туп ғўзада 5 — 6 тадан кўсак бор. Гектаридан оладиган ҳосилимиз 40 центнердан кам бўлмайди, деб бригада аъзолари жуда тўғри айтадилар.

Т. НУРҚЎЗИЕВ.
Чиноз, Охунбобоев номли колхоз.

ЧЕКАНКА МАШИНАДА УТКАЗИЛМОҚДА

Уртоқ Ҳолиқберди Эгамбердиев бошлиқ звено даласига етиб келганимизда қуёш ғарбга оққан, унинг ҳарорати анча пасайган, кишиларда меҳнат завқи қайнайдиган пайт эди. Звено бошлиғи билан дала айландик. Бир томонда универсал гуриллаяпти, моҳир механизатор ғўза қатор ораларига ишлов бераяпти. Яна бир картада эгатлар оралаб жилдираб сув оқаяпти, ғўзаларнинг чанқоғини қондираяпти.

— Энди чеканкани бошламоқчимиз, — дейди ўз ишидан мамнун Ҳолиқберди Эгамбердиев. У энгашиб бир туп ғўзанинг у ёқ бу ёғини ағдариб кўради, ҳосилини чамалайди. Тўғри, ҳозирча 5-6 тадан кўсак бор. Буни тўла сақлаб қолиш билан бирга шу ой ичи бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлаб, ҳосилга яна ҳосил қўшмоқ даркор. Бунинг учун эса ғўза парваришини сира сусайтирмаслик лозим.

— Чакки эмас, лекин ҳали хотиржамликка бериладиган пайт ҳам эмас,—звено бошлиғига уқтиради совхоз агрономи ўртоқ А. Умаралиев.

Уша куннинг эртасига йирик картада эрта тонгдан агрегатнинг овози гуруллади, машина билан чеканка қилиш бошлаб юборилди. Чеканка ўз вақтида ўтказилса, ҳосил шохлари кўпаяди. Кўсаклар семиради, эрта етилади. Шунинг учун ҳам ҳозир звенода асосий эътибор шунга қаратилган.

— Гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганмиз, — дейди ўртоқ Ҳ. Эгамбердиев, — звеномиз деҳқонлари шу ваъдага вафо қилиш учун бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилишаяпти.

Э. ҚИРҚБОЕВ.

Бекобод. «Чаноқ» совхози.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

КАНДИДАТЛИК ДАВРИ—СИНОВ ДАВРИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси сафига аъзо бўлиб кириш киши ҳаётида энг қувончли воқеа бўлади. Киши бу улуғ номни оқлаш учун янада масъулият, янада меҳр ва муҳаббат билан меҳнат қила бошлайди. Ишда, юриш-туришда, кийинишида, оилада бошқаларга ўрнак бўлишга ҳаракат қилади. Ундаги ана шу фазилатларни шакллантириш ва ривожлантиришда кандидатлик даври синов даври ҳисобланади.

Бизнинг партия ташкилоти бошқа ташкилотларга қараганда анча ёш. Лекин, шундай бўлишига қарамай бу соҳада анча-мунча ишлар қилдик: ўтган йилнинг октябрь ойидан то шу вақтгача ишлаб чиқариш илғорларидан етти кишини партия аъзолигига кандидатликка қабул қилдик.

Биз ёш коммунистлар билан ишлаш, уларни тарбиялашга алоҳида аҳамият бермоқдамиз. Ишлаб чиқариш илғори КПСС аъзолигига кандидат қилиб қабул қилиндими, у ҳамиша партия ташкилоти эътиборида бўлади. Ёш коммунистнинг иши билан доимо қизиқиб турилади, конкрет топшириқлар берилади, бу топшириқларни қандай бажараётганлиги устидан назорат қилинади, зарур вақтида ёрдам берилади. Хуллас, кандидатлик даврида ана шу кишининг ҳар жиҳатдан ўсиши, камол топиши, қисқа қилиб айтганда, коммунист деган юксак номга муносиб киши бўлиб етишиши учун ҳар қандай ёрдам керак бўлса аямаймиз.

Ишчи П. И. Дьяченко ҳақида алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман. Инспектор-экономист, коммунист Пак ўртоқ Дьяченкони партия аъзолигига кандидатликка тайёрлашда жиддий иш олиб борди. Пак ҳозир ҳам у билан мунтазам шуғулланади. Ишдан бўш вақтларида кўпинча Дьяченко билан бирга бўлади, унга маслаҳатлар беради. Шундай бўлиши ҳам керакда. Ахир, Проскофья Дьяченконинг иши бошидан ошиб ётипти. Оиласида икки фарзанд бор. Лекин шундай бўлишига қарамасдан у яна бир муҳим жамоат топширигини бажаради. Ходимларимиз болаларининг ўқишини кузатиб бориш унга топширилган. Бу иш кўп вақтни олади. Лекин Дьяченко бу шарафли вазифани муваффақиятли бажармоқда. Ходимларимиздан ўртоқ Г. Валиеванинг қизи 4-синфда ўқир, дарслардан ўзлаштириши ёмон эди. П. И. Дьяченконинг актив ёрдами туфайли Валиеванинг қизи яхши ўқувчилар қаторига ўтиб олди.

Бизда КПСС аъзолигига кандидат бўлиб ўтган ўртоқлар синов даврини шунчаки ўтказишмайди. Улар ҳамиша партия ташкилоти билан ҳамкорликда, ҳамнафас бўлиб иш олиб боришади.

Прораб Михаил Петрович Колдузов ҳам ана шундай ёш коммунистлардан бири. У, ҳозир политехника институтига ўқишга кириш учун тайёргарлик кўраяпти. Шунингдек, у ўз рафиқасининг ҳам ўқишга кириш учун тайёргарлик кўришига ёрдам бераяпти.

Хуллас, кандидатларимиз меҳнатда ва оилада бошқаларга ўрнак кўрсатишда ўзларига билдирилган юксак ишончни оқлашга ҳаракат қилмоқдалар.

Бунга мисол қилиб, Валентина Федоровна Ожередовани кўрсатиш мумкин. Унинг ҳам оиласи, икки боласи бор. Оилага қараш, болаларнинг яхши ўқиши, тарбияси тўғрисида ғамхўрлик қилишнинг ўзи бўлмайди, албатта. Лекин Валентина Федоровна ҳеч вақт бундан нолимайди. У, партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа аъзосидир. Бу аёл бажарилаётган ишнинг сифати устидан доимо контроллик қилиб боради. Шу билан бирга ўзига топширилган ишни аъло даражада бажаради.

Валентина Федоровна энг яхши агитаторимиз ҳамдир. Сиз уни кўпинча бўш вақтларида ишчиларга газета ва журналларнинг янги сонларидан энг қизиқ мақолаларни ўқиб бераётган пайтда учратишингиз мумкин.

Шу кунларда коммунист бригадир Екатерина Егоровна Логинова шофер Анатолий Новиковни КПСС аъзолигига кандидатликка тайёрламоқда. Новиков энг яхши ўртоқ, ишлаб чиқариш илғори. У қурилиш техникуми кечки бўлимининг 4-курсида ўқийди.

Шуни айтиб ўтиш керакки, биз кишиларни КПСС аъзолигига кандидат қилиб қабул қилиб олиш учун тайёрлаганимизда уларнинг фақатгина ишлаб чиқариш соҳасидаги муваффақиятларини ҳисобга олмаймиз. Масалан, Оҳангарон участкасида ишловчи Ознобихинни олиб кўрайлик. У, меҳнатда ҳаммага ўрнак кўрсатади. Топширилган ишни қойил қилиб қўяди. Бироқ дўст-биродарларга муносабатда бироз қўполлиги бор. Баъзан ўзини катта тутиб, бўлмагур гаплар билан ўртоқларини ҳақорат қилади. У партия сафига қабул қилишни сўраб ариза берган эди. Биз унинг ана шу камчилигини ҳисобга олиб, партия аъзолигига қабул қилишни кечиктирдик.

Ишонамизки, Ознобихин ўзининг хулқ-атворидаги бу камчилиги яхшиликка олиб бормаслигини тушуниб етади ва ўртоқлари билан дўстона, самимий муносабатда бўлади. Ана шунда биз уни, албатта, партияга қабул қиламиз.

Кандидатлар билан олиб бораётган ишларимиз қисқача ана шулардан иборат.

Биз партия ташкилотимизнинг жанговарлик қобилиятини ва коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш ҳамда шу асосда меҳнат унумдорлигини юқори даражага кўтариш, олдимизда турган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун курашамиз.

Д. ВДОВИНА,

Олмалиқдаги термоизоляция бошқармаси партия ташкилоти секретарининг ўринбосари.

Ен Ким 15 йилдан бери Тошкентдаги 159-қурилиш трестига қарашли 9-бошқармада бригада бошлиғи бўлиб ишлайди. У раҳбарлик қилаётган коллектив ғайратидан ҳамма хурсанд. Объектларни сифатли пардоздан чиқариб ойлик топшириқларни доимо ортиғи билан адо этиб келаяпти. Яқинда улар қўлидан яна бир 84 квартирали бино чиқди. Ҳадемай бу квартираларда ҳамшаҳарларимиз ҳовли тўйлари ўтказишади. Суратда: Е. Ким (чапдан) бригада аъзолари И. Ван, Н. Ҳасанбоева ва В. Незнамовалар билан навбатдаги режаларни тузмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

БУ КИТОБЛАРНИ ЎҚИНГ

«ФАН» НАШРИЕТИ БЎЙИЧА

Э. ОРИПОВ—Даладаги химия — омбордаги ҳосил. Ўзбек тилида. 30 бет. Тиражи 10.000. Баҳоси 5 тийин.

Брошюрада қишлоқ хўжалигини химиялаштириш соҳасида сўнгги вақтларда қўлга киритилган муваффақиятлар ёритилади, тупроқда озуқа элементларини кўпайтиришнинг химиявий усули ва ўсимликлар ривожини тезлаштириш йўллари ҳикоя қилинади. Китобча кенг ўқувчилар оммасига мўлжалланган.

А. НИҒМАТОВ — Мўъжиза—тош. Ўзбек тилида. 37-бет. Тиражи 2000. Баҳоси 7 тийин.

Бунда автор кварц ҳақида, унинг ҳар хил кўринишлари ва халқ хўжалигининг турли соҳаларида қўлланиши тўғрисида ҳикоя қилади. Китобча кенг китобхонлар оммаси учун жуда қизиқарли маълумотлар беради.

Й. ПУЛАТОВ — БЕКОВИЧ — ЧЕРКАССКИЙ ВА И. Д. БУХГОЛЬЦ. — Ўрта Осиёга экспедиция. Ўзбек тилида. 28 бет. Тиражи 3000. Баҳоси 4 тийин.

Авторлар ўз китобида СССР марказий ҳарбий—тарих архиви материаллари ва бошқа манбалар асосида Ўрта Осиёга келган биринчи рус экспедицияси тўғрисида ёзадилар.

С. Т. БАДАЛОВ — Ўрта Осиёнинг нодир элементлари. Ўзбек тилида. 49 бет. Тиражи 3000. Баҳоси 8 тийин.

Илмий текширишлар асосида ёзилган бу китобчада ер ости қазилма бойликларини минералогия — геохимия жиҳатидан тадқиқ қилишнинг натижалари баён этилади. Китоб минераloglar, геохимиклар ва руда конларини ўрганувчи геологларга мўлжалланган.

«МЕДИЦИНА» НАШРИЕТИ БЎЙИЧА

Х. И. ЯНБАЕВА — Бод ва юрак пороклари. Рус тилида. 151 бет. Тиражи 3000. Баҳоси 57 тийин.

Китоб Ўзбекистон шароитларида бод ва юрак порокларини ўрганиш асосида ёзилган. Унда касалнинг статистикаси ва турли кўринишдаги боднинг ҳозирги замон диагностикаси асосидаги клиникаси баён қилинади. Бодни даволаш ва профилактика ишлари клиник шароитлар ва аҳолининг овқатланиш хусусиятларига мувофиқ ўтказилади. Китоб кенг доирадаги практик врачларга мўлжалланган.

А. М. ХАРАТЬЯН, Г. А. ФЕЙГИП — Клиник биохимияда аминокислоталарнинг қоғоз хроматографияси, СССР Медицина Фанлари академиясининг корреспондент аъзоси ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг профессори Э. И. Отахонов таҳрири остида. Рус тилида. 71 бет. Тиражи 2000. Баҳоси 21 тийин.

Китобда аминокислоталарни олиш усуллари ва уларнинг ҳар хил биологик суюқликлардан ажралиб чиқиши ҳамда тақсимлаш хроматографиясининг методикаси баён қилинган. Асосий эътибор аминокислоталарни идентификациялаш ҳамда тадқиқот натижаларига сифат ва миқдор жиҳатидан баҳо беришга қаратилган. Китоб клиник врачлар ва лаборатория ходимларига мўлжалланган.

ҚУРУВЧИЛАР ЁРДАМЧИСИ

Жамол аканинг машина рулига ўтирганига ҳозир ўттиз йилдан ошди. Шу давр ичида у бирор марта ҳам аварияга йўл қўймади. Кўплаб ёнилғини тежаб, шу ҳисобга қўшимча юзлаб километр йўл босди.

Уста шофер Жамол ака ўзининг юк машинасида 400 минг километр масофани капитал ремонтсиз босиб ўтди. Шундай қилиб, у 153-қурилиш трестига қарашли 17-бошқармага катта фойда келтираяпти.

Шоферлик касбини жони-дили билан севиб ишлаётган Жамол Комилов ҳамон ғайратга-ғайрат қўшиб фидокорона меҳнат қилаётир. У Ўзбекистон Қурилиш министрлиги учун қад кўтараётган 9 қаватли бинонинг қурилишига ўз ҳиссасини қўшаяпти. Жамол Комиловнинг хизматларидан қурилиш бошқармаси ишчи-хизматчилари жуда мамнун.

М. СУЛТОНОВ,
инженер-бинокор.

КОЛЛЕКТИВ ПАРВОЗИ

Тошкент мўйна заводи Ўрта Осиёда ягонадир. У илгари кичиккина кўнчилик артели бўлган. Тайёрлаган маҳсулотлари ҳам давлат стандартидан ҳоли эди. 1961 йили артель қайтадан реконструкция қилинди. Қуввати ошди, қўшимча 800 квадрат метр мўйна тайёрловчи ва ремонт қилувчи цех ишга туширилди. Ўша-ўша корхона юксалишда давом этаяпти. Цехларга саноат эстетикаси кириб келаяпти. Ишчиларнинг иш жойлари озода, ёруғ. Станоклар қаторида гуллар ҳам қўйилган. Дастгоҳ ва гул энди бир-бирига эгизак бўлиб қолган.

— Корхонамизда барча иш процесслари механизмлар ёрдамида бажарилмоқда, — дейди завод директори Х. Тўйжонов. ПШМ—2, СМ2—1200 маркали мўйна тайёрловчи машиналарнинг ўрнатилиши ҳамда 27 та янги хил автоматларнинг ишга туширилиши билан маҳсулот тайёрлаш ҳажми ва унинг сифати анча яхшиланди.

Бу янгиликлар ёрдами билан коллективимиз ярим йиллик планни 104,5 процент адо этди. Ўтган ҳар ойда ўрта ҳисобда 350 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Шу кунларда тайёрланаётган маҳсулотлар таннархи анча арзонлашган. Илгари бир сўм билан тайёр бўлган буюмнинг таннархи энди 91,7 тийинга тушган. Таннархнинг арзонлашганлиги натижасида минг сўмлик маҳсулот тежаб қолинди. Шу йўл билан йил охиригача ўн минг квадрат дециметр хомашёни тежаш кўзда тутиляпти.

Корхона ёш бўлса ҳам унинг машъаллари оз эмас. Шаҳар Советининг депутати Ёқут Мақсудова, пешқадамлардан Тўхтамурод Боймуҳамедов, Низом Ғуломов, Гуля Файзираҳмонова кабилар ўз меҳнатлари билан коллектив ўртасида донг таратишган.

Т. ИСЛОМБОЕВА.

ТОШКЕНТ МАШИНАЛАРИ ЧЕХОСЛОВАКИЯДА

Пойтахтимиз саноат корхоналарида тайёрланаётган турли маркадаги агрегатлар ҳозир Иттифоқимиздагина эмас, чет элларга ҳам машҳур.

Яқинда «Таштекстильмаш» заводига Чехословакиядан бир хат келди. Уни «Оргдан» халқ корхонаси меҳнаткашлари йўллашибди. «Таштекстильмаш» заводидан келтирилган 20 та йигирув ва 82 та тўқув машиналари бу корхона цехларида тўла қувват билан ишлаб турганлиги маълум қилинади хатда.

Шаҳримиздаги «Ташсельмаш», трактор йиғув, экскаватор, «Ўзбексельмаш» каби саноат корхоналарига шу мазмундаги хатлар келиб туради. Чунки бу заводлардан ҳам чет эллик биродарларга ҳар йили кўплаб агрегатлар жўнатиб турилади.

Тошкент маркаси босилган машиналардан кўплар хурсанд. Шунинг учун ҳам чет эллик заказчиларимиз ой сайин ортиб бораяпти. Ҳозир уларнинг сони 60 дан ошди.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛЛАР

„Ўгай“ участкалар

Кеч кириши билан колхоз марказида Ильич нурлари порлайди. Ёп-ёруғ хоналарда колхозчилар оила аъзолари билан давра қуришади. Бири радио тингласа, яна бири зангори экрандан берилаётган эшиттиришларни томоша қилади. Шундай фаровон, нурга ғарқ бўлган уйларни кўриб ҳавасимиз келиб кетади.

Гап шундаки, биз колхознинг «8 Март» ва «Ёш ленинчи» участкаларида яшаймиз. Бу участкалар колхоз марказидан атиги бир-бир ярим километр нарида. Шунга қарамай ҳануз электрлаштирилмаган. Яхши ният билан сотиб олинган радиоприёмник, телевизорларимизни чанг босиб ётипти.

Участкаларимизга электр ўтказиб беринглар, деб колхоз раҳбарларига бир неча бор мурожаат қилдик. Аммо ҳар гал қуюқ-қуюқ ваъдалар оламиз-у, қишлоғимиз электрлаштирилмайди.

Колхознинг 3-4-участкаларига электр симлари ўтказила бошлаганига бир йилдан ошди. Бироқ бу иш ниҳоясига етказилмади.

Хўжалик раҳбарларига яна бир эътирозимиз бор. Улар участкамизда яшовчиларнинг талаб ва илтимосларини ҳисобга олиб, артезиан қудуғи қазиттиришди. Қудуқ қазувчилар негадир ишни охирига етказмай жўнаб қолишди. Сув оқиб чиқадиган мослама ўрнатилмади.

Гапнинг қисқаси, колхозимиз раҳбарлари бу участкалар «ўгай» деб қарашади. Акс ҳолда зарур маданий-маиший шароит яратиб беришган бўларди.

Д. ҲУСАНОВ.

Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз.

Хўрандалар ранжимасин

Янгийўл шаҳридаги «Узсельхозтехника» бўлими ёнида бир ошхона жойлашган. Шаҳар савдо бўлимига қарашли ана шу ошхонага кўплаб хўрандалар — техника, запас қисмлар олиш учун «Узсельхозтехника»га келган колхоз ва совхоз механиклари, техник ходимлар тез-тез ташриф буюриб туришади. Бироқ ундан очиқ чеҳра билан хурсанд бўлиб чиққан бирор хўрандани учратиш қийин. Бири овқатнинг бемазалигидан нолиса, иккинчиси ошпаз ёки официанткаларнинг қўпол муомаласидан ранжиб гапиради.

Бу ошхонадаги камчиликларни санаган билан тугамайди. Бунинг устига ошпазларнинг «уриб» қолишлари ортиқча. Мана бир факт:

Яқинда бир группа жамоатчилар комиссия тузиб ошхонани текширишди. Шунда талайгина камчиликлар аниқланди. Текширув натижасини ёзиб қолдириш учун шикоят ва мулоҳазалар дафтарини сўрашган эди, ошхона мудири Н. Баранова оёғини тираб туриб олди. Дафтарни бермади.

Ошхона зали ифлос, пол артилмайди, столда салфетка, сув графинлари бўлмайди. Шаҳар савдо бўлими раҳбарлари ошхонадаги ана шу камчиликларни тездан тугатадилар, деган умиддамиз.

С. АБДУКАРИМОВ.
М. МИРОҚИЛОВ.
А. ОҚБОЕВ.
И. УРИНБОЕВ.

Она-Ватан бўйлаб

ЯХШИ МАҲСУЛОТГА КЕНГ ЙЎЛ

РЯЗАНЬ. Бу ердаги сунъий тола комбинати — ёш корхона. Йил бошидан бери ҳозиргача корхона коллективи топшириққа қўшимча равишда саккиз юз тоннача маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу ерда ўн уч хил рангда штапель толаси тайёрланмоқда. Рязань толасининг муҳим фазилати шундаки, ювганда ва офтобда унинг ранги ўзгармайди. Йигириш машиналарига олишдан аввал вискоза пигмент бўёқлар билан бўяб олинади.

Шундай толага бўлган талаб ҳам, уни ишлаб чиқариш ҳам ойдан-ойга кўпаймоқда.

САНОАТ МАРКАЗЛАРИГА ЭРТАГИ КАРТОШКА

БРЯНСК. Область хўжаликларида картошканинг эртаги навларини йиғиштириб олишга киришилди. Брянск ва Климов районининг колхозларида ҳар гектаридан 130—150 центнер ҳосил олинмоқда.

Июль — август ойлари мобайнида область хўжаликлари мамлакатдаги саноат марказларига ўн саккиз минг тонна эртаги картошка жўнатишни мўлжаллаб турибди.

АТОМ — ДЎСТИМИЗ

НОВОСИБИРСК. Агар «тамғали атомлар» ишлатилса, машиналар ва уларнинг деталлари пишиқлигини аниқлаш мақсадида синаш муддати ўн беш-йигирма баравар қисқаради. Бунда синаш қиммати 10—15 баравар арзонлашади. Ионли нурлар билан сабзавот ва меваларни тозалаш ва консерва қилиб қўйиш мумкин.

Совет олимларининг куч-ғайратлари туфайли даҳшатли атом инсониинг яхши дўсти бўлиб қолди. Новосибирск Халқ хўжалиги кенгашига борсангиз, бунга ишонч ҳосил қилишингиз мумкин. Бу ерда радиизотоп методлар ва приборларни қўлланишга бағишланган семинар очилди.

Ғарбий Сибирь иқтисодий районида доимий изотоп лабораторияси ишлаб турибди. Лаборатория изотоплар чинакам техника революцияси қилаётган турли корхоналарда кўп жараёнлар борлигини аниқлади. Халқ хўжалиги кенгаши корхоналарида олтмишга яқин изотопли приборлар ўрнатилди ва ишлатилмоқда. Бу приборлар меҳнат унумдорлигини ва маҳсулот сифатини ошириб юборди.

ТУРИСТЛАР УЧУН

ТБИЛИСИ. Шу кунларда ўз дарвозаларини кенг очган Ново — Афонский туристик базасининг тўрт қаватли биноси яшил тепалик устига қўнган оқ чайкага ўхшайди.

Грузияда туристлар учун жуда кўп янги бинолар қурилди. Абадий кўкаламзор Сухуми ва Кахетиянинг қадимги афсоналари билан шуҳрат қозонган Телави, ҳамма тоғ чанғичиларининг «Маккаю Мадина»си бўлган Бакуриани ва альпинистлар ўлкаси Местиа тобора обод ва шинам бўлмоқда ҳамда тез орада жаҳондаги энг яхши туристик марказлар билан рақобат қилиши мумкин. Ҳозир Грузияда 32 та база ва унинг филиаллари очиб қўйилган.

Яқин икки йил ичида республикада ҳар бири 400-500 ўринли яна ўн битта йирик туристик база қурилади.

УЗОҚ ШАРҚ ХАБАРЛАРИ

Обор тайгасининг ичкарисига жойлашган Мухен ўрмон саноати комбинатида қат-қат фанера ишлаб чиқарадиган корпус қуриб битказилди. Яқин фурсатда Мухен шундай материални етказиб берувчи йирик манба бўлиб қолади — бу ерда йилига эллик минг кубметрдан кўпроқ фанера ишлаб чиқарилади.

* * *

Хабаровск дендрарийсининг территориясида бир ажойиб тажриба ўтказилди. Бу ерда икки хонали уй бир неча соат ичида йиғиб бўлинди. Уй марказий қозонхонадан юбориладиган буғ билан иситилади, унда водопровод, ўчоқбоши, душхона, электр, телефон ва радио бор. Хоналар замонавий йиғинчоқ ва сариштали мебель билан жиҳозланган. Уй Тунгус иморатсозлик комбинатида тайёрлаб келтирилди ва геологлар, ўрмончилар ҳамда бинокорларнинг яшаши учун мўлжалланган. Хабаровск Халқ хўжалиги кенгаши бу йил ана шундай уйлардан беш юзта ясаб чиқаради.

* * *

Приморье ўлкасида асал олиш бошланди. Узоқ шарқликлар мамлакатимиз аҳолисининг дастурхонига қўйилаётган асалнинг тахминан тўртдан бир қисмини бериб келишмоқда. Сердаромад тармоқ сўнгги йилларда хўжаликларга уч миллион сўмдан ортиқ фойда келтирди. Ўлкада 152 минг яшик асалари бор. Приморьеликлар бу йил шуларнинг ҳар биридан ўрта ҳисобда 55 килограмм асал олишни мўлжаллашаяпти.

* * *

Чукотканинг шарқида ва Шимолий Муз океанининг бутун соҳили бўйлаб уч неча-кундуздан бери қор ёғаяпти. Ҳаво ҳарорати пасайиб икки даражагача совуқ бўлаяпти. Қорнинг қалинлиги баъзи жойларда ўттиз сантиметрга боради. Қор-бўрон миллий округининг Эгвекинот портини қалайи кончиларининг посёлкаси Иультин билан боғлайдиган асосий йўлини кўмиб ташлади. Шарқий Сибирь денгизида Шелагский бурунидан сал нариroқда кемалар карвони музлар орасида қолиб, суза олмай турибди. Табиий офатга қарши курашиш учун конларда ва саралаш фабрикаларида ҳамма чоралар кўрилмоқда. Йўлларга бульдозерлар билан тракторлар чиқарилди. (ТАСС).

БИЛИМ — ОММАГА

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ МУҲИМ СОҲАСИ

Коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган ҳозирги даврда омманинг онглилигини ошириш идеология ишининг муҳим вазифасидир. Партиямиз совет кишиларининг онглилиги қанча юқори бўлса, коммунизм қурилиши вазифалари шунча тез ва муваффақиятли бажарилади деб таълим беради. Ана шу доно кўрсатмани амалга ошириш учун идеология ишининг барча форма ва методларидан ўз ўрнида самарали фойдаланиш зарур.

Меҳнаткашлар онгини оширишда лекция пропагандаси ҳам муҳим ўрин эгаллайди. Ҳар бир аудиторияни ҳисобга олиб, олдиндан пухта тайёрланган мазмунли лекция, суҳбат ва савол жавоб кечалари, турли учрашувлар кишиларнинг назарий билимини оширишда, фан ва техника ютуқларини, илғорлар тажрибасини ёйишда муҳим ўрин тутади.

Идеология соҳасидаги муҳим вазифаларимизни ҳисобга олиб, «Билим» жамиятининг район ташкилоти меҳнаткашлар ўртасида олиб бориладиган лекция пропагандасини яхшилашга қаратилган муҳим тадбирларни кўрмоқда. Деярли барча колхоз ва совхозларда, мактаб ва муассасаларда лекторлар группалари тузилган. Районда 500 га яқин жамоатчи лектор бор. Улар орасида олимлар, агрономлар, моҳир механизаторлар, ўқитувчилар, врачлар, хуллас ҳар бир соҳанинг мутахассисларини учратиш мумкин. Охунбобоев номли колхознинг механизациялашган участкаси бошлиғи Турсуной Раимова, Калинин номли колхоз партия ташкилотининг секретари Махмуджон Аҳмаджонов, район маориф бўлимининг мудири Бобохон Тошматов, 80-мактаб ўқитувчиси М. Камолов каби жамоатчи-лекторлар шулар жумласидандир. Бу ўртоқлар қаерга бориб лекция ўқишмасин, аудитория доим одамлар билан гавжум бўлади.

Бизда ишлаб чиқариш илғорлари тажрибасини оммалаштиришга, айниқса, жиддий эътибор берилаётир. Негаки, хўжаликларда маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, район бўйича умумий юксалишга эришиш, қолоқликни тугатиш кўп жиҳатдан ана шунга боғлиқдир. Бу ишда ишлаб чиқариш новаторлари яқиндан кўмаклашмоқдалар.

Масалан, республикамизга таниқли механизатор Валентин Афанасьевич Тюпко техника ёрдами билан ҳам арзон, ҳам мўл пахта етиштириш тажрибасини бошқа хўжаликлардаги механизаторларга бажонидил ўргатаётир. Унинг лекция-суҳбатлари комплекс механизациялашган звенолар иши ва истиқболи тўғрисида тўла тасаввур беради. Тюпко рақамлар, ишончли мисоллар ёрдамида механизациянинг пахтачилик тараққиётида ўйнаётган ролини тушунтиради. Ҳозир районда юзлаб механизациялашган звенолар Тюпко тажрибасидан кенг фойдаланиб, далаларда мўл ҳосил етиштирмоқдалар.

Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида жамият аъзоси Турсуной Раимова турли жойларда олти марта лекция ўқиди. У пахтачиликда механизацияни кенг қўлланишдаги ўз тажрибасини Карл Маркс, Навоий номли колхозларнинг ёш механикларига батафсил айтиб берди. Шунингдек, «Ўзбекистон 30 йиллиги» колхозининг механизатори Рустам Усербоев ҳам йил бошидан бери кўпгина хўжаликларда лекция ва суҳбатлар ўтказиб, ўз тажрибасини ўртоқлашди.

Жамият йўли билан колхоз ва совхозларда иқтисодий анализ кечалари ўтказиш ҳам яхши натижалар бермоқда. Бундай кечаларни ўтказишда колхоз ва совхозларнинг экономистлари, олимлар ва мутахассислар актив қатнашадилар. Яқинда ўтказилган ана шундай кечада «Ленинград» колхозининг экономисти Қорабой Ҳусанов, «Қизил Октябрь» колхозининг бухгалтери Умурзоқ Баратов ўртоқлар икки йиллик иш мисолида нарядсиз ишлайдиган звеноларнинг афзаллигини исботлаб бердилар.

КПСС Марказий Комитети март Пленуми муносабати билан қишлоқда олиб бориладиган лекция пропагандаси олдига яна ҳам масъулиятли вазифалар қўйилди. Колхоз ва совхозларнинг моддий техника базасини мустаҳкамлаш, экономикасини юксалтириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда меҳнаткашлар моддий манфаатдорлигини ошириш, фан ва техника ютуқларини қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига кенг жорий қилиш каби муҳим масалалар юзасидан Пленум белгилаган ҳаётий тадбирлар ҳар бир колхозчи, совхоз ишчиси ва мутахассис онгига чуқур сингдирилиши зарур. Ана шу вазифани яхши ҳис этган лекторларимиз, район хўжаликларида бўлиб Пленум қарорлари моҳиятини қишлоқ меҳнаткашларига батафсил тушунтириб беришди.

Коммунистик ахлоқ нормаларини оммага тушунтириш, эскилик сарқитлари ва динга қарши кураш, турмуш маданиятини ошириш масалалари ҳам лекторларимизнинг ҳар доим диққат марказида туради. Атеистик темалар да мазмунли лекциялар ўқийдиган тажрибали лекторларга эгамиз. Яқинда «Пахта» станцияси чойхонасида «Дин нима?» деган темада савол-жавоб кечаси ўтказилди. Қизғин давом этган кечада 87-мактаб директори лектор Убайдулла Орипов тўпланганлардан тушган кўп саволларга аниқ ва қониқарли жавоб берди. Лектор ўз жавобларини маҳаллий ҳаётдан олинган мисоллар билан мустаҳкамлади.

Район партия комитетининг агитация ва пропаганда бўлими лектор кадрлар тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишга жиддий эътибор бермоқда. Шу мақсадда лекторлар учун мунтазам равишда семинарлар ўтказилиб турилади. Йил бошидан бери уч марта семинар ташкил этилди. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини қишлоқ меҳнаткашларига қандай тушунтириш лозим, деган мавзуга бағишланган семинар, айниқса, жонли ўтди. Бунда район партия комитетининг ходимлари лекторларга қимматли йўл-йўриқлар беришди.

Жойларда олиб борилаётган лекцияларни юқори савияда бўлишини таъминлаш ва лекция пропагандасидаги энг яхши тажрибаларни ўртоқлашиш мақсадида ҳар бир ташкилотда «лекторлар куни» ўтказилиб туради. Ана шу куни жамият аъзолари бир-бирларининг суҳбатларидан баҳраманд бўлишади, лекторлик маҳорати хусусида баҳс юритишади. Бундан ташқари у ёки бу ташкилотда лекция пропагандаси қай аҳволда эканлиги жамият президиумида муҳокама қилиниб турилади. Муҳокаманинг натижалари эса жамиятнинг барча группаларига юборилади. Колхоз ва совхозлардаги лекторлар группаларига партия ташкилотлари секретарларининг бош қилиб қўйилганлиги ҳам яхши натижа бераётир.

Лекция пропагандасида жамоатчилик асослари борган сари кенг қўлланилмоқда. Йил бошидан бери атиги 154 та пулли лекция ўқилди. Жамоатчилик асосларида бепул ўқилган лекциялар сони эса 1830 тага етди. Жамоатчи лекторлар активлигини ҳисобга олиб, йил охиригача яна мингта бепул лекция ташкил этиш планлаштирилган.

Юқорида қайд қилинган ижобий жиҳатлар билан бирга лекция пропагандасини олиб боришда жиддий камчиликларимиз ҳам бор. Айрим ҳолларда лекциялар қуруқ ваъзхонликдан нарига ўтмайди, таъсирчан эмас. Лектор ўз чиқишини маҳаллий фактлар, кўргазмали воситалар билан мустаҳкамламайди. Савол-жавоб кечалари ва донгдор кишилар билан бўладиган учрашувлар кўпинча сийқаси чиқиб кетган эски формаларда ўтказилади. Шунинг натижасида бундай йиғилишларнинг таъсири бирмунча суст бўлади.

Жойлардаги лекторлар группасининг ҳаммаси ҳам бир хилда яхши ишлайди деб айта олмаймиз. Масалан Карл Маркс номли колхознинг ўртоқ Ҳалил Мансуров бошлиқ бўлган лекторлар группаси иши ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Қишлоқ хўжалиги профессионал-техника билим юрти лекторлар группаси иши ҳам талабга жавоб бермайди. Группа раиси Тўлаган Райимов ўзига юклатилган масъулиятли ишга бепарво қараб келмоқда. Қўл остидаги лекторлар уёқда турсин, унинг ўзи ойлаб лекция ўқимайди.

Юқорида тилга олинган ана шу ва бошқа камчиликларни тезда бартараф этиш, коммунизм кишисини тарбиялашда лекция пропагандасининг таъсир кучини ошириб, партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бериш жанговар вазифамиздир.

М. МАХСУДОВ,

«Билим» жамияти Янгийўл район ташкилотининг масъул секретари.

БИЗНИНГ МУЛОҲАЗАЛАРИМИЗ

КОЛХОЗ УСТАВИ ҚАНДАЙ БЎЛИШИ КЕРАК?

Қишлоқ хўжалик артелининг Устави колхоз хўжалигининг асосий қонуни. Бу Устав ударник колхозчиларнинг Бутуниттифоқ II съездида қабул қилинган эди. Шундан бери 30 йил вақт ўтди. Бу давр ичида мамлакатимиз тараққиётида бекиёс катта ўзгаришлар рўй берди. Саноат билан бирга қишлоқ хўжалиги ҳам юксалди. Колхозлар ташкилий ва иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамланди. Колхоз Устави ўз вақтида катта роль ўйнади. Бироқ энди бу Устав ҳозирги шароитга тўла жавоб беролмайдиган бўлиб қолди. Ундаги айрим моддалар бугунги шароит нуқтаи-назаридан эскириб қолди. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми 1935 йилда қабул қилинган бу Уставни қайта ишлаб чиқишни, ҳозирги ўсиб бораётган колхоз тузумига мос келадиган қилиб ўзгартиришни, колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди муҳокамасига қўйишни лозим топди.

Колхозларнинг раҳбарларида, қишлоқ хўжалик мутахассисларида, район партия, совет ходимларида колхоз Устави қандай бўлиши кераклиги ҳақидаги таклиф, мулоҳазалар, фикрлар бор. Шунинг учун биз «Колхоз Устави қандай бўлиши керак?» деган рубрика билан қишлоқ хўжалик ходимларининг Уставга доир фикр, мулоҳаза ва таклифларини акс эттирадиган мақолаларни мунтазам ёритиб боришни лозим топдик. Газетамизнинг бугунги сонида Калинин районидаги Карл Маркс номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғуломмаҳмуд АБДУЛЛАЕВнинг «Бизнинг мулоҳазаларимиз» сарлавҳали мақоласини босаётирмиз.

Колхоз тузуми ўзининг Устави билан, ҳамма ишлар демократик асосларда бошқарилиши билан мустаҳкамдир. Устав колхоз хўжалигининг бош йўли, асосий қонуни. Уставга амал қилиб иш олиб борилаётган жойларда хўжалик тобора ривожланмоқда. Иқтисодий жиҳатдан бақувват ва йирик хўжаликларга айланмоқда.

Ҳозирги колхозларнинг умумхалқ ишига бўлган муносабати илгариги колхозларга сира ўхшамайди. Улар таққос қилиб бўлмас даражада ўзгариб кетганлар. Буни биргина бизнинг колхоз мисолида ҳам кўриш мумкин. Колхозимиз тузилган вақтда 55 гектар ер, битта отарава, бир жуфт ҳўкиз, бир омоч бор эди, холос. Деҳқончилик маданияти ҳам, ҳосилдорлик ҳам ниҳоятда паст эди. Эндиликда ишлар бутунлай бошқача. Илгариги колхозимиз ҳатто ҳозирги битта бригадага ҳам тенг келолмайди. Колхозда 1200 гектар ер, шундан 300 гектар боғ, 23 та автомашина, 28 та трактор, жуда кўп хил қишлоқ хўжалик машиналари бор. Бу йил 18 минг тонна қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришимиз, шу жумладан 4 минг тонна картошка, 5 минг тонна сабзавот, 1000 тонна ковун-тарвуз, 900 тонна мева, 760 тонна сут ва бошқа маҳсулотлар тайёрлашимиз зарур.

Қишлоқлардаги одамлар, уларнинг маънавий қиёфалари, турар-жойлар, деҳқончилик маданияти ўсиб ривож топаётир. Одамларнинг ишга онгли муносабатлари бекиёс даражада кўтарилди. Шу туфайли илгари қабул қилинган тартиб-қоидалар, баъзи иш шакллари ҳозирги ўсиб бораётган талабларга тўла жавоб беролмайди. Мана шу фактнинг ўзи 30 йил илгари қабул қилинган, колхоз Уставида кўзда тутилган тартиб-қоидаларнинг бир қисми эскириб қолганини равшан кўрсатиб турибди. Эндиликда уни ўзгартириш зарурати туғилмоқда. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг март Пленумида колхоз Уставини ўзгартириш зарурлиги илгари сурилди.

Колхоз Уставини ўзгартиришга доир пишиб етилган ва айтилиши лозим бўлган фикр ва мулоҳазалар кўп. Булар ҳақида қишлоқ хўжалик ходимлари батафсил гапиришлари мумкин. Биз бу кичкина мақолада ўз шароитимизни ҳисобга олган ҳолда бир-икки масала ҳақида фикримизни баён қилмоқчимиз. Чунончи, колхознинг ер фонди, турар-жой фонди, колхозчиларнинг дам олиш кунлари ҳақида колхоз Уставига маълум ўзгартиришлар киритилса, бизнинг назаримизда, яхши бўлар эди. Бу коллектив мулкидан мақсадга мувофиқ фойдаланиш, иш кунларидан тўғри ва тўла фойдаланиш, тартиб-интизомни мустаҳкамлаш жиҳатидан катта аҳамиятга эга.

Маълумки, Конституция бўйича ҳамма меҳнаткашлар дам олиш ҳуқуқига эга. Бироқ колхозларда дам олиш куни жорий этилмаган. Бунга бир томондан қишлоқ хўжалик ишларининг мавсумий бўлиши, айрим пайтларда ишнинг тиқилинч келиши ҳам сабаб бўлмоқда. Бироқ бу ҳам колхозчиларнинг ҳафтада бир марта дам олишлари учун тўсқинлик қилолмайди.

Баъзи кишилар колхозларда дам олиш куни эълон қилинса дала ишлари қолиб кетади, дейдилар. Бу фикрга сира қўшилиб бўлмайди. Афтидан, бундай кишилар дам олган одам билан дам олмаган одамнинг қандай, унумли ёки унумсиз ишлашини тасаввур қилолмаса керак. Дам олмай ишлаган кишиларнинг меҳнат унуми тобора камайиб боради. Буни исботлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Агар колхозчиларга ҳам дам бериб турилса, улар бир меёрда унумли ишлайверадилар. Шунинг учун эндиликда колхозларда дам олиш кунларини жорий этиш пайти келди. Бунда ҳеч қандай ютқизиш бўлмайди. Балки хўжаликлар учун фақат фойда келтиради.

Агар колхозларда дам олиш кунлари жорий этилса, қишлоқ хўжалигининг хусусиятларини, мавсумийлигини ҳисобга олиб колхоз правлениеларига дам олиш кунларини ихтиёрий асосда белгилаш, ёки ҳаммага бирдан эмас, навбат билан бир неча кишига дам бериш тўғрисида ҳуқуқ берилса мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Ер фонди ва турар-жой фонди ҳақида ҳам фикр юритишга тўғри келади. Баъзан колхозларда ер фондини бузиш каби фактлар содир бўлади. Бундай ғайриқонуний, Уставга номувофиқ ишлар такрорланиб туради. Бунга баъзан шундай ҳоллар сабаб бўлади. Чунончи бир оилада бир неча жон яшайди. Ёши етганлари уйлантирилади. Янги битта мустақил оила пайдо бўлади. Улар колхозда ҳалол ишлаб томорқа олиш ҳуқуқига эга бўладилар. Колхоз правлениеси Уставга мувофиқ уларга ҳам 13 сотих ер бериши керак. Хўш, колхоз правлениеси бу ерни қаердан олиб беради. Ҳеч шубҳасиз экин майдонларидан ажратиб беришга мажбур. Натижада планли экин майдонлари қисқариб боради.

Бундан ташқари, шаҳар атроф колхозларда шаҳарда ишлаб колхозларнинг турар-жой, ер фондидан колхозчилар қатори фойдаланиб келаётган кишилар ҳам бор. Масалан, бизнинг колхозда 7 сотихдан 13 сотихгача томорқага эга бўлган шаҳарда ишловчи кишилар сони 205 кишига етади. Бундан кўриниб турибдики, колхознинг маълум миқдордаги ерларини шу каби кишилар эгаллаб турибди. Шунинг учун колхознинг умумий мажлисида шаҳарда ишловчиларга уч сотих томорқа қолдирилсин, деган қарор қабул қилинган. Аммо уни амалга ошириб бўлмайди. Чунки у қонуний кучга эга бўлиши учун колхоз Уставида акс эттирилиши лозим. Бу масалада тўла аниқлик йўқ. Ҳар қайси колхозда ҳар хил тартиб-қоида жорий этилаяпти. Бу албатта тўғри эмас. Шунинг учун шаҳарда ишловчилар билан колхозда ишловчиларга ер фондидан фойдаланишда маълум чегара бўлиши, бу колхоз Уставида ўз ифодасини топмоғи лозим.

Биз яқинда «Сельская жизнь» газетасида Орлов область, Орлов районидаги «Пробуждение» колхозининг раиси ўртоқ И. Савиннинг колхоз Устави ҳақидаги мақоласини ўқидик. Шу мақолада шаҳарда ишлаб, колхозларда яшовчи кишиларга давлат ер фондидан участка ажратиш лозим, деган фикр илгари сурилган. Бу жуда тўғри таклиф.

Колхознинг қабул қилинадиган янги Уставида шаҳар билан қишлоқлар ўртасида камайиб бораётган тафовутлар акс эттирилиши лозим. Лекин баъзи нарсалар шу тафовутларни катта қилиб кўрсатади. Бизнинг фикримизча, шулар ҳақида яхшироқ ўйлаб кўриш зарур. Янги қабул қилинадиган Уставда шулар ҳисобга олинса яхши бўлар эди. Масалан, ҳозир колхозчилар ҳам шаҳар меҳнаткашлари, ишчи, хизматчилар қатори пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлдилар. Бунинг учун қишлоқ меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлигидан беҳад миннатдорлар. Бироқ баъзи одамлардан нима учун шаҳарда яшовчилар 60 ёшга тўлганда пенсия оладилар-у, нега қишлоқда яшовчилар 65 ёшга кирганда пенсия олиш ҳуқуқига эга бўладилар, деган савол тушади. Шу ҳақда ҳам ўйлаб кўрилса ва бу нарса Уставда акс эттирилса ёмон бўлмас эди.

Колхоз Уставига доир баъзи мулоҳазаларимиз шундан иборат. Биз ҳозир халқ хўжалигида катта, салмоқли ўрин тутадиган, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида муносиб ўринни эгаллаб келаётган, колхозларнинг қонуни бўлган янги Устав ҳозирги шароитга тўла мос келадиган қилиб ўзгартирилишига сира шубҳа қилмаймиз.

Ғуломмаҳмуд АБДУЛЛАЕВ,
Калинин районидаги Карл Маркс номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Дала шийпони яхшилаб безатилган, колхозчиларнинг ҳақиқий дам оладиган жойига айлантирилган бўлса, деҳқонларнинг меҳнатга бўлган иштиёқи янада ортади. «Политотдел» колхозининг қайси бир участкаси, бригадасига борманг ана шундай шийпонларни кўрасиз. Бу шийпонлар туш вақтида колхозчилар билан гавжум бўлади. Фидокорона меҳнат қилган колхозчилар уста ошпазлар қўли билан тайёрланган таомларни иштаҳа билан ейдилар, мириқиб чой ичадилар ҳамда шахмат, шашка ўйнаб кўнгил очадилар. Агитаторлар вақти-вақтида бу ерга келиб деҳқонларни газета ва журнал янгиликлари, халқаро аҳвол билан таништириб турадилар. Суратда: колхознинг ўртоқ Абдулла Абдураҳмонов бошлиқ бригадаси дала шийпонида.

М. Нуриддинов фотоси.

ШАМОЛ

Бедор шамол кезади тинмай,
Шошилади узоқ сафарга.
Гоҳ ўкириб, гоҳо чалиб най,
Эртак сўзлар гўё дилбарга.
Олиб кетар елни уфуриб,
Ариқлардан сувни қувади.
Баъзан эса ерни супуриб,
Ёмғир билан келиб ювади.
Ҳа, бором ўлкам шамоли,
Кезавергин Она ер бўйлаб.
Очавергин юртим жамолин,
Шўх ўйноқи қўшиғинг куйлаб!

Мунамбар ОРИПОВА.

БОҒБОНЛАР ҲУЗУРИДА

Яқинда Оққўрғон районидаги 2-боғдорчилик-узумчилик совхозида бўлиб, соҳибкорларнинг иши билан танишдик. Бу совхоз ўзининг хилма-хил, ширин-шакар мевалари билан бир неча йилдан бери шаҳарлик биродарларни мамнун этиб келмоқда. Чирчиқ воҳаси бўйлаб деярли минг гектар ерда барпо этилган бу мевазорларни айланар эканмиз, олийҳиммат, қўли гул боғбонларга таҳсин айтдик.

Ҳамроҳимиз, совхознинг бош агрономи ўртоқ Самиғ Умаров соҳибкорларнинг ҳалол меҳнатлари, зиммага олинган мажбуриятни бажариш йўлидаги курашлари, боғларни қандай парвариш қилиб, мўл ҳосил етиштираётганликлари ҳақида сўзлаб берди.

— 400 гектар ерда чарос, ҳусайни, ҳасайни, шакарангул каби ширали узумлар етиштирмоқдамиз. Бу йил эл дастурхонига пландаги 5000 тонна ўрнига 6000 тонна узум тўкмоқчимиз. 1600 тонна ўрнига 2000 тонна олма, ўрик, шафтоли, нашвати етказиб берамиз. Ҳозиргача давлатга мева топшириш планининг 75 процентини бажариб қўйдик. Шаҳарга кунига йиллик планнинг 4,5—5 проценти миқдорида ноз-неъмат жўнатяпмиз.

Совхозда бригадалараро социалистик мусобақа қизғин авж олган пайт. Қаерда бўлманг, мева терими қизғин давом этаётганлигини кўрасиз. Ўртоқ Юсуф Ваитов бошчилик қилаётган бригада аъзолари планларини бажаришди. Ҳозир мажбурият ҳисобидан мева топширишяпти. Совхоз ишчиларидан А. Курнаева, Ф. Шодирова ўртоқлар мева теришда бошқаларга ўрнак бўлишяпти.

Боғни боқсанг боғ бўлур, гар боқмасанг доғ бўлур, дейишади соҳибкорларимиз. Мевазорларни йилдан-йилга яшнатаётган ана шу миришкорлар шу кунгача Ватанимизнинг турли саноат шаҳарларига 500 тонна турли ширин-шакар мева жўнатишди.

Совхозда мева йиғим-терими қизғин давом этяпти.

А. ТЎРАЕВ.

БУЛОҚЛАР

Булоқлар, дилрабо жўшқин
булоқлар,
Эй, Алп тоғларининг эрка қизлари,
Сиз саҳар чоғида ой чўмилган кўл,
Сизлар тоққа қўнган тонг
юлдузлари.
Қуёш чўмилади сизда тонг билан,
Оққушлар ювади кумуш патини,
Югуриб толиққан еллар ҳам гўё,
Сизга шивирлайди сирли отини.
Саҳийсиз тошлардан йўл очиб
узоқ,
Дарёга қўшилиб ирмоқ бўласиз.
Сиздан табиатнинг қонади меҳри,
Кишилар дилини завққа соласиз.

Н. МАДАМИНОВ,
матрос.

СИЛОСНИНГ ТЎЙИМЛИЛИК ХУСУСИЯТИ ОРТАДИ

Ўзбекистоннинг пойтахт области колхоз ва совхозлари маккажўхоридан силос бостиришга киришдилар. Бу йил илгариги йиллардагига қараганда силоснинг анчагина қисми янгича усулда бостирилмоқда. Майдаланган маккажўхори поясига махсус агрегат ёрдамида карбамид пуркалади, ҳар тонна силос ҳисобига беш килограммгача мочавина қўшилади.

Чорвачилик илмий-текшириш институти ўтказган тажрибадан шу нарса маълум бўлдики, карбамид қўшилган маккажўхори силоси билан боқилган қорамол суткасига 100 граммдан ортиқ семиради.

Бу йил Тошкент областининг хўжаликлари ҳар бир сигир ҳисобига ўн тоннадан силос тайёрлашга аҳд қилдилар. Бу рационнинг тўрт тоннасини карбамид билан бойтилган ем ташкил этади.

(ЎзТАГ)

БАХТИЁРМИЗ

Қўли гул, мард ёшларимиз
Улғаямиз бахтиёр.
Она-Ватан қўйнида
Не истасак — бари бор.
Бу ўлкада баҳордек
Биз яшаймиз шод, қувноқ.
Каттакон оиланинг
Фарзандлари, дўст иноқ.
Бизлар: ёш пахтакор
Боғбон, чўпон, қурувчи.
Архитектор, бастакор,
Рассом, шоир, учувчи.
Ер юзида тинчликнинг
Енгилмас посбонимиз.
Кўз нуридек асраймиз
Элимиз боғбонимиз.
Қўли гул, мард ёшлармиз
Улғаямиз бахтиёр.
Она-Ватан қўйнида
Не истасак бари бор.

Шукур ДАДАШЕВ.

АҲДИГА ВАФОДОР

Йил бошида участка аъзоларининг йиғилиши бўлиб ўтган эди. Шунда улар 180 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 27 ўрнига 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга қарор қилишганди. Аҳдларига вафодор кишилар эрта кўкламданоқ дала ишларини уюшқоқлик билан бошладилар. Ер текислаш, чигит экиш, биринчи парвариш моврутида ўтказилди.

Шу кунларда Куйбишев номли колхознинг бу участкаси пахта далаларида бўлсангиз ҳалол меҳнатнинг дастлабки меваларини кўриб мамнун бўласиз. Ғўзаларнинг авжи яхши. Ҳосил шохлари кўп. Шона, гул, кўсак кўнгилдагидек.

— Ғўзаларни шу даражада ривожлантиришда қатор ораларига сифатли ишлов бераётган механизатор-звено бошлиқларимизнинг, миришкор сувчиларимизнинг хизматлари катта. Барака топишсин улар. Жон куйдириб ишлашяпти, — дейди участка бошлиғи ўртоқ Бектош Оқтаев.

Механизатор ва сувчилардан Марс Ҳусаинов, Кўчқор Мусабоев, Абдусаттор Ўрозов, Манзурали Исҳоқов, Парпи Сулаймонов ўртоқларнинг номларини ҳурмат билан тилга олди у.

Ҳаммадан қувонарлиги шундаки, миришкорлар ҳар гектар ерда 95-100 минг туп кўчат бўлишини таъминлаганлар. Эндиликда, ана шу кўчатларни йиғим-теримгача тўла сақлаб қолиш, ҳосилига ҳосил қўшиш учун кураш кетяпти. Бу йил 130 гектар ердаги пахта «зангори кема»лар ёрдамида териб олинади. Ана шу майдондаги ғўзалар машина теримига мослаб ўстириляпти.

Шунингдек, райондаги Киров номли совхознинг Ўнғар Чолқаров бошлиқ бригадасида ҳам дала ишлари қизғин. Меҳр билан парвариш қилинаётган ғўзалар ҳосилига ҳосил қўшаяпти, чеканка сифатли қилиб ўтказиляпти.

— 250 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил оламиз, деҳқонларимиз шунга аҳд қилишган, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Ўнғар Чолқаров.

Аҳдига вафодорлар мақсадга етиш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

А. РАҲИМБОЕВ.
Ўрта Чирчиқ.

ГАСТРОЛЬ ДАВОМ ЭТАДИ

Андижон область Охунбобоев номидаги музикали драма ва комедия театрининг гастроллари давом этмоқда. Тошкентлик томошабинлар Андижон санъаткорларининг кўплаб томошаларини кўрдилар ва уларнинг маҳоратига баҳо бердилар. «Бургутнинг парвози», «Холисхон», «Кимга тўй, кимга аза», «Жон қизлар» асарлари шаҳримиз томошабинларига, айниқса, маъқул бўлди.

Юқорида номлари санаб ўтилган асарлар янги бўлмасада, Андижонлик санъаткорлар бу пьесалардаги ролларни ўзларига хос маҳорат билан ижро этадилар ва натижада томошабининг хотирасида узоқ сақланадиган образлар ярата олганлар.

Шекспирнинг «Ўжар қизнинг бўйсундирилиши» драмаси ҳам тошкентлик санъат шинавандаларида катта таассурот қолдирди. Область театрининг актерлари асардаги қаҳрамонларнинг ўзига хос характерини чуқур ўрганиб олганлар ва томошабинга бу образларни бутун тўлақонлилиги билан етказиб бера оладилар. Суратда: «Ўжар қизнинг бўйсундирилиши» пьесасидан. Люченцио ролини артист М. Исомиддинов, Бианка ролини артист А. Аминова ижро этмоқда.

Н. Меламед чизган расм.

ЁРҚИН ЛАВҲАЛАР

Атоқли адиб Собир Абдулланинг «Мавлоно Муқимий» номли асарини «Тошкент» бадиий адабиёт нашриёти яқинда китобхонларга тақдим қилди.

Кўп йиллик ижодий изланишлар самараси бўлмиш «Мавлоно Муқимий» демократ шоир Муқимий ҳаёти ва ижодини ёритиши билангина эмас, балки Муқимий яшаган давр, муҳит, турли табақа ва тоифадаги тарихий шахслар ҳақидаги қимматли маълумотларнинг ёрқин ифодаси сифатида ҳам характерлидир.

Китобда ўзбек халқининг забардаст фарзандлари Зокиржон Фурқат, Завқий, Махмур, Анбар отин ва бошқа моҳир қалам соҳиблари, Устод домла Ҳалил, Мавловий Йўлдош, Алмайидек янгича илму-фан тарафдорлари, эскиликка исёнкор, ўз замонасининг етук мутафаккирлари, шунингдек Хожа Маъруф, Абдуқаҳҳор ва мулла Тўйчи каби санъаткорлар ҳақида сўз юритилади. Асарда бундай шоир ва санъат аҳлларининг номлари кўплаб учрайди. Буларнинг ҳар бири Муқимий образини, унинг ҳаётини мукаммал ёритишга ёрдам беради.

Собир Абдулла мўътабар манбаларни чуқур ўрганиш асосида демократ шоир Муқимий ҳаётига (масалан, Муқимийнинг Афғонистон, Шарқий Туркистонга қилган сафарлари, Кўқондан ҳокимлар ва уламолар тазйиқида Оқжарга сургун қилинганлиги) ҳақидаги янги маълумотларни қўлга киритган ва бундай янги материаллардан Муқимий образини яратишда унумли фойдалана олган.

Асар марказида демократ шоир Муқимий образи туради. Асардаги бадиий лавҳаларни бир марказга бирлаштирувчи восита ҳам Муқимий образидир.

«Мавлоно Муқимий»да таъкидланганидек, шоир Муқимий шахсий ҳаётда бахтсиз бўлиб, умрининг кўп қисмини қувғинликда, сургунда ўтказган ва шунга қарамай у инсоният бахт-саодати дея ўз ҳаловатидан кечган, меҳрибон, гуманист, қўрқмас ва орзу-истаклар соҳиби бўлган санъаткордир. Муқимий ҳаёти ҳақида ҳикоя қилар экан, Собир Абдулла гўё Муқимий билан доим бирга яшаб, бирга нафас олгандек туюлади ва китобхонни воқеалар оқимига етаклаб, шоир Муқимий замонасининг жонли гувоҳига айлантира боради. Айниқса шоир жияни Рўзимуҳаммаднинг ёшлик чоғидаги ачинарли қисмати, унинг Жаддада Русия элчиси Левицкий ва унинг хотини Зинаида Алексеевна қўлида тарбияланиши, Петербург ва Москвада кечирган ҳаёти, Муқимийнинг Бухоро мадрасасида кечирган ҳаёти ва унинг қувғинликдаги саргузаштлари китобнинг ёрқин саҳифаларидандир.

Собир Абдулла «Муқимий» драмаси (1953)да томошабин кўз олдида халқпарвар, гуманист шоир Муқимийни саҳнавий образини гавдалантирган бўлса, «Мавлоно Муқимий»да эса Муқимий портретини янада кенг планда мукаммалроқ тасвирлаган. Китобда Муқимийнинг доим халқ билан бирга, у билан ҳамнафас бўлиши, халқ учун ижод қилиши, чор чиновниклари ва маҳаллий амалдорлар билан сира чиқиша олмаслиги реалистик картиналарда яққол намоён бўлган.

Муаллиф китобда Муқимий дунёқарашини — унинг демократик кайфиятларини, хусусан санъат ва адабиётнинг жамият тараққиётида муҳим роль ўйновчи фактор эканлигини тушунувчи илғор санъаткорлигини кўрсатувчи қатор бадиий лавҳалар чизади, ўқувчини шоирнинг шеърий даҳоси сари етаклай боради. Масалан, Муқимийнинг Бобосатин мозорида истиқомат қилувчи шоир Мунтазирга бўлган муносабатини эслайлик.

Шоир Мунтазир дунёга келиб фақат зулм ва адолатсизликларни, хору-зорликларни, қашшоқлик ва ғарибликларни кўради, улардан беҳад руҳий азоб чекади. Зулмдан сабр косаси тўлиб тошган Мунтазир ҳаётдаги тенгсизликларнинг ҳақиқий сабабларини била олмайди, чинакам порлоқ ҳаёт учун кураш йўлини тушуниб етмайди. Натижада у ҳаётдан узоқлашишга — таркидунёчиликка интилади. Мунтазир ҳолидан хабар топган Муқимий

ТАНҚИД ВА ТАҚРИЗ

уни ҳаётга — халқ ичига қайтаришга интилади, унга поэзиянинг жамиятда тутган ўрнини тушунтиради.

Муқимий ўзбек хотин-қизлари орасидан етишиб чиқаётган шоираларга алоҳида эътибор беради. У эскилик, урф-одатлар қурбони бўлаётган мазлумаларнинг соф ҳаводан баҳраманд бўлишларини, ҳаётнинг гўзаллигини кўриб, баралла овоз билан куйлашларини орзу қилади.

Муқимий Анбар отиннинг шоиралик маҳоратига жуда қизиқиб қарайди. Унинг истеъдоди шоирни беҳад қувонтиради, касалманд шоиранинг даволанишига кўмаклашади.

Асардаги салбий образлар орасида Ҳожи Муҳий образи кўзга алоҳида ташланиб туради. У асли эронлик бўлиб, Қўқонга келиб сўфига шогирд тушгач, аста-секин «йўрға» чиқара бошлайди. У бирон давлатманд кишига ичкуёв бўлиб унинг давлатидан баҳраманд бўлиш орзусида ўзига иссиқ ин қидиради. Собир Абдулла ибораси билан айтганда, у ўта мўғомбир.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, асарда прогрессив Россиянинг таъсири — рус маданиятининг Ўрта Осиёга тарқалиши жуда яхши акс эттирилган. Шу жиҳатдан асардаги революционер Степан Кузмич ва кема мубошири образлари катта аҳамият касб этади.

Китоб адабий лавҳалардан иборат. Китоб бобларининг айримлари бир-бирларига занжирбанд бўлиб кетмагандай туюлади. Бироқ воқеаларнинг барчаси Муқимий ҳаёти ва ижодини ёритишда у ёки бу даражада боғланиб кетган. Асарда яхлит образлар мавжуд. Уларнинг характерлари, психологиялари кўрсатилган. Айниқса, ёзувчи конфликтдан характерларни очишда фойдаланган. Асардаги асосий конфликт икки шоир (Муқимий ва Муҳий) ўртасида давом этади.

Китоб равон ва ширали тил билан ёзилган. Ёзувчи ажойиб сўз ва ибораларидан, аския приёмидан, бадиий тасвир воситаларидан усталик билан фойдаланади. Бу эса асарни ўқимишли, яна ҳам ширали бўлишига сабабчи бўлган. Масалан, автор тонг отиш пайтини шундай тасвирлайди: «Ёз фасли, қуёш найза бўйи кўтарилиб, жаҳонга ўз жамолини кўрсатмоқда, гул барглари устида тонг шабнамлари ялтирамоқда, ғунчалар тағофилни табассумга алмаштириб, кулгига лаб оча бошлаган пайт» ва ҳоказо.

Аммо асар композициясида айрим узилиш ерлари ҳам учраб туради. Автор тасвирида изчиллик сезилмайди. Масалан, асарнинг дастлабки бобларида Муқимий ўз рақибларига нисбатан кескин, беаёв, ҳозиржавоб сифатида тасвирланади, кейинги бобларида эса, у нўноқ ва ожиздек талқин этилади.

Китобни нашр этишда ноаниқликка йўл қўйилган. Китобнинг аннотациясида «...бу китоб Собир Абдулланинг биринчи прозаик асаридир», деган изоҳ берилган. Бу сўз Собир Абдулла ижодини билган, уни таниган китобхонларни таажжублантиради. Чунки муаллифнинг илгари ҳам насрда кўп асарлари нашр этилган. Китобхонни ажаблантирадиган нарсалардан яна бири шундаки, асарнинг бобларига қўйилган сарлавҳаларига мундарижада кўрсатилган сарлавҳалар ҳам тўғри келмайди. Масалан, китоб ичида «зулмат ичра шўълалар» деб аталса, мундарижада «зулмат ичра нурлар» дейилган ёки китоб ичида «илон ўзига иссиқни қидиради» деб аталса, мундарижада «илон ўзига ин қидиради» ва ҳоказо дейилади. Асарнинг иккинчи нашрида ушбу камчиликлар бартараф қилиниши керак.

Хулоса қилиб айтганда, ёзувчи Собир Абдулланинг «Мавлоно Муқимий» асари ўзбек прозасида халқимизнинг забардаст шоири Муқимий ҳаёти ва ижодига оид энг ёрқин лавҳаларни акс эттирган йирик бадиий полотнодир.

М. АБДУРАҲМОНОВА.

БИРИНЧИ ЎЗБЕК МУЛЬТФИЛЬМИ

Янгиликнинг учқур қаноти бор дейишади. Тошкентда қўғирчоқ фильми — мультипликация цехи иш бошлагани ҳам тезда ҳаммага маълум бўлди.

«Ўзбекфильм» киностудияси ҳузурида очилган бу янги цех қўғирчоқ фильмлари ишлаб чиқаришга дадил киришди. Ижодкор коллектив олдида янги режалар пайдо бўлди. Қисқаси, цехнинг ҳар бир ходими томошабинларга манзур бўла оладиган фильмлар яратиш ишқи билан яшади.

Ижодкорлар яқинда катта имтиҳондан ўтдилар. Цех коллективи тайёрлаган илк маҳсулот — «6—6 квадратда» деган асар мамлакат экранларига чиқарилди. Фильм жуда қизиқарли бўлиб чиққан. Унда ёш кинотомошабинлар руҳига мос жонли эпизодлар бор. Улкан ҳимиянинг қудрати жуда тушунарли акс эттирилган.

Бу ўринда конструктор ўртоқ С. Страшнов томонидан яратилган қўғирчоқларнинг фильм руҳига мос бўлиб тушганлигини айтиб ўтиш керак. Постановкачи режиссер Д. Салимов ҳам катта маҳорат кўрсатган.

Қўғирчоқ фильми цехи ўзбек халқ эртаклари асосида асарлар яратишни планлаштириб қўйди.

А. АБДУАЛИЕВ.

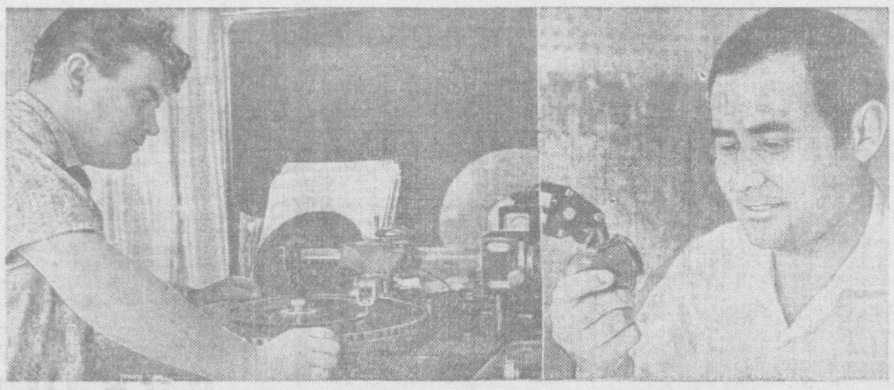

Пойтахтимизнинг Киров кўчасида шаҳарда ягона ҳисобланган болалар рангли фотоательеси ҳамда овозни пластинкага ёзиб берувчи «Жонли хат» студияси очилди. Студия ва фотоательенинг ишчан ходимлари аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Суратда: овоз ёзиб олиш пайти.

М. Нуриддинов фотолари.

ТОҒ-ТОШЛАРНИ ПАРЧАЛАБ

Оржоникидзе районининг Сижжак қишлоғи аҳолиси янги канал барпо қилмоқда. Бу канал қишлоқнинг юқорисидаги Новалисойнинг бош томонидан қазиб келтирилмоқда. Каналнинг узунлиги 15 километр бўлиб, у тоғ ораларидаги жуда қийин жойлардан ўтади.

Новали сувининг бир қисмини янги каналга боғлаш учун юздан ортиқ киши фидокорона меҳнат қилмоқда. Обиҳаётга йўл очувчилар тоғ-тошларни парчалаб Новалисойнинг марказий қисмига етиб келдилар. Асосий иш қўл меҳнати билан бажарилди. Негаки, бу йўлда ҳеч қандай техника юра олмайди.

Қишлоқнинг бутун меҳнат аҳли бор кучини ишга солиб қийинчиликларни енга олди. Айниқса, қариялар бу ишда ўрнак кўрсатишди. Сиддиқ Шокиров, Тўлабой Ражабов, Апоқ Мирзабеков, Мирзааҳмад Асилов, Йўлдош Мусаметов, Сати Мадалиев, Тўйчи Саидов, Аҳмад Назаров каби кексалар ғайратидан ҳамма хурсанд. Қурилишнинг буёғида иш энди енгил кўчмоқда. Бульдозерчилар, шоферлар, қувур пайвандчилари ишни тезлаштириб юборишди.

Янги каналга яқин кунлар ичида сув оқизилади. Новалисой далалари обиҳаётдан баҳраманд бўлади.

М. ТУЙЧИЕВ.

Фестиваль қатнашчилари Ўзбекистон меҳмони

Москвада IV Жаҳон кинофестивалининг чироқлари ўчдию, лекин унинг мамлакатимиз бўйлаб қилаётган намойиши давом этмоқда. Фестиваль Москва экранларидан Ўзбекистон кинозалларига одим ташлаб кирди. Шу кунларда Тошкент, Чирчиқ, Олмалиқдаги бир қанча колхозлардаги томошабинларни кўпгина мароқли учрашувлар кутмоқда. Жаҳон киносининг машҳур усталари — бир қанча мамлакатлар санъатининг намояндалари ўз ижодлари ҳақида гапириб берадилар, фестиваль фильмларини кўрсатадилар.

Мана, меҳмонларнинг олди меҳмондўст ўзбек диёрига қадам ранжида ҳам қилди. Булар — Ҳиндистондаги халқаро фестиваллар доимий директори П. С. Бхагат бошчилигидаги Ҳиндистон кинематографчилари делегациясидир. Меҳмонлар орасида машҳур ҳинд артисти, режиссёр ва продюсер Раж Капур ва унинг рафиқаси Кришна Капур, «Дўстлик» ва «Тўзондаги ғунча» фильмларида бош ролларни ўйнаган севимли артист Сушил Кумар, Ҳиндистонда чиқадиган «Экран» журналининг редактори С. Пилей бор.

ҚИСҚА САТРЛАР

◆ **БУКА.** 2-«Пискент» совхози марказида ёзги кинотеатр қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Ж. НУРОВ.

✦ **Пойтахтимиздаги** Октябрь район Литвинов маҳалласида шаҳар маданият уйи ходимлари ташаббуси билан хотин-қизлар учун бичиш-тикиш тўгараги ташкил қилинди. Тўгаракка уй ишлари билан шуғулланувчи 30 дан ортиқ хотин-қиз жалб қилинди.

С. ИБРОҲИМОВА.

✦ **ТОШКЕНТ** қишлоқ хўжалик техникумини 30 дан ортиқ студент битириб чиқди. Улар Фарғона водиси, Мирзачўл пахтазорлари ва Қарши чўлларига жўнаб кетдилар.

Ш. ХУШАТОВ.

✦ **БЕКОБОД.** Навоий номли колхознинг 3-бўлимига Қодир ота Сиддиқов почтальонлик қилади. У 350 тадан ортиқ хонадонга газета-журналларни ўз вақтида етказиб бермоқда. Қодир ота хизматидан ҳамма хурсанд.

Қ. СИДИҚОВ.

✦ **ТОШКЕНТ** темир йўл транспорти инженерлари институтида балиқчилик секцияси ташкил этилди. Секцияга кўплаб студентлар аъзо бўлган. Ҳаваскор балиқчилар учун назарий ва практик машғулотлар ўтказиб турилибди. Улар областимиз атрофидаги дарё ва кўлларга балиқ овлашга чиқишни ҳам ташкил этадилар.

С. МУРТОЗАЕВ.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

КИНОФЕСТИВАЛЬ СОВРИНЛАРИ

Москвадаги Халқаро кинофестиваль икки ҳафта давом этди: кинематографиянинг мана шу жуда катта халқаро мусобақасида 69 мамлакатнинг вакиллари қатнашди. Тўлиқ метражли 34 та бадиий фильм ва қисқа метражли 85 та фильм Москвадаги IV халқаро кинофестивалининг совринларини олиш учун «курашди». Фестиваль фильмларини жами 640 минг киши томоша қилди.

Фестивалда конкурсда кўрсатилиши шарт бўлган программадаги фильмлардан бошқа конкурсдан ташқари кўрсатилган фильмлар ҳам оз эмас эди. Бу фильмлар энг зўр фильмлар мусобақасида гарчи четдан қатнашган бўлса ҳам, аммо, конкурснинг умумий савиясига, унинг мезонига ўз таъсирини ўтказиб турди.

Соврин олишга интилган фильмлар олдига қўйилган талабларнинг нақадар юксаклигини америкалик режиссёр Фред Циннеман айтган гаплардан билиш мумкин. Журналистлар билан суҳбатда у, муҳокамаларнинг юксак савияда ўтганлиги Москва киноконкурсининг характерли белгиси бўлганлигини уқтириб ўтди.

Москва фестивалининг «Кино санъатининг инсонпарварлиги учун, тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик учун!» деган шиори кино санъати оламида жуда катта обрў қозонди, бу шиор конкурс қатнашчиларининг ижодий услубларини ҳеч бир чекламай, конкурснинг умумий йўналишини белгилаб берди.

20 июль шундай кун бўлдики, ўша куни энг муносиб фильмлар тўғрисидаги умумий мунозарада фестиваль судьялари ўзларининг салмоқдор ва қатъий сўзларини айтишлари керак эди. Кремльдаги Съездлар саройининг бундан икки кун муқаддам конкурс кўриклари тамомланган жуда катта зали яна одамлар билан лиқ тўлди, буларнинг ҳаммаси конкурс натижаларини ҳаяжонланиб ва сабрсизлик билан кутмоқда эди. Москвадаги тўртинчи кинофестивалининг олтин ва кумуш совринлари кимга насиб бўлар экан, деган фикр Москва киношинавандаларини, кино арбобларининг, ҳамма жанрлардаги санъаткорларнинг намояндаларини, журналистларни тўлқинлантирмоқда эди.

Икки ҳафта давомида фестиваль экранини ёритиш олдидан берилиб келган сигнал бу сафар ҳам яна янгради. Саҳнада жюри аъзолари, СССР маданият министри Е. А. Фурцева, СССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитети раиси А. В. Романов, атоқли киноарбоблари, жамоат ташкилотларининг намояндалари бор эдилар.

А. В. Романов қисқа табрик нутқи сўзлаб, «катта жюри» раиси С. А. Герасимовга сўз беради. У, тўлиқ метражли фильмлар конкурсида ғолиб чиққанларнинг номларини эълон қилди.

Москвадаги IV Халқаро кинофестивалининг катта совринини режиссёр Сергей Бондарчукнинг «Уруш ва тинчлик» деган совет фильми билан режиссёр Золтан Фабрининг Венгрия томонидан конкурсга тақдим этилган «20 соат» деган фильми бўлишиб олди. Ив. Чампининг «Тепамиздаги осмон» деган француз фильми ва Иржи Секвенснинг «Суиқасд» деган чехословак фильми олтин совринлар билан мукофотланди. Режиссёр Валерио Дзурлинига (Италия) «Улар солдатлар кетидан бордилар» деган фильм учун жюрининг махсус олтин соврини берилди.

Польшанинг «Ер устида уч қадам» деган фильми билан Американинг фестивалда энг яхши кинокомедия деб топилган «Катта пойгалар» фильми кумуш совринни бўлишиб олди.

Миллий кинематографияни ривожлантира бошлаган мамлакатларнинг фильмлари орасида Жазоирнинг «Навқирон олам мана шунақа» деган фильми энг яхши фильм деб топилди ва мукофотланди.

«Итальянча никоҳ» фильмида ўйнаган Софи Лорен аёл ролини энг яхши ижро этганлик учун белгиланган мукофотни олишга сазовор бўлди. «Солдатнинг отаси» фильмида ўйнаган Серго Закаридзе эркак ролини энг яхши ижро этганлик учун белгиланган соврин билан мукофотланди.

Киноэртак яратишда оригинал режиссёрлик қилинганлик учун белгиланган совринни Ион Попеску-Гопонинг «Оқ мавр» фильми (Румыния) олди. Антифашист романни экранлаштириш учун бериладиган совринни Ноллнинг «Мернер Хольтнинг саргузаштлари» деган китоби асосида шу номда яратилган немис фильмига берилди. Югославиянинг «Вишневце оролидан чиққан оловкор» деган фильмини суратга олган Томислав Пинтернинг операторлик ишини жюри энг яхши деб топди.

Канада кинематографиячилари «60 доира» деган фильм учун, Вьетнам Демократик Республикасининг киноарбоблари «Нгуен Ван Чой ҳамиша тирик» деган фильм учун ҳамда конкурсга тақдим этилган «Каутодаги подачилар» деган фильм учун Куба киноарбоблари кумуш совринлар олишга муваффақ бўлдилар. «Ўз жойида кўздан кечириш» деган ҳужжатли фильм учун Польша кинематографчилари ва «Қуёш бағишлаган бир ойлик ором» деган фильмнинг авторлари бўлган совет кино арбоблари фестиваль совринлари билан мукофотландилар.

Жамоат ташкилотларининг вакиллари фильмлар ва актёрларни мукофотлаш тўғрисидаги ўз қарорларини ўқиб бердилар.

Сўнгра, СССР кинематография ходимлари союзи ташкилот комитетининг раиси Л. А. Кулиджанов сўзга чиқиб, жаҳоннинг турли мамлакатларидан ўз фильмларини, ўзларининг орзуларини Москвага олиб келган меҳмонларга, касбдошларга ташаккур изҳор қилди. Фестиваль жуда қизғин иш билан ўтди. Ҳаммамиз, деди у, ҳориб-чарчадик, лекин бу яхши, эзгу ҳорғинлик бўлди.

Фестиваль ташкилот комитетининг раиси А. В. Романов жюри аъзоларига катта иш қилганликлари учун ташаккур айтди. У ҳамиша талабчан ва хайриҳоҳ бўлиб келган томошабинларга ҳам миннатдорчилик изҳор қилди.

— Ҳамжиҳатликнинг янги марраларига эришдик, — деди у. — Москвадаги IV кинофестивали санъатлар орасида энг оммавий санъат бўлган кино санъати арбобларининг ҳамкорлик ва дўстлигини мустаҳкамлаш йўлида янги қадам бўлди.

МОСКВА. IV Халқаро кинофестивалнинг катта мукофоти.

В. Генде-Роте ва К. Кассин фотоси. (ТАСС).

Фестивалга тақдим этилган фильмлар орасида Болгариянинг «Никоҳга рухсат» деган фильмини жюри ёшлар тўғрисидаги энг яхши фильм деб топди. Режиссёрнинг болалар билан ишлашдаги маҳоратли иши учун белгиланган соврин «Қўлни-қўлга бериб» (Япония) деган фильмни яратган Сусуми Ханига берилди.

Югославиялик режиссёр Ватраслав Мимица «Вишевице оролидан чиққан оловкор» деган фильм учун, Норвегия томонидан тақдим этилган «4×4» фильмидаги Дания ва швед новеллалари махсус диплом билан мукофотланди. Француз киноактёри Бурвиль «Анқов» деган фильмда комедия ролини энг яхши ижро этганлиги учун, Людмила Савельева Наташа Ростова ролини ижро этганлиги учун ва Англиянинг конкурсга тақдим этган «Жонон» фильмида Жюли Кристи бош ролни ижро этганлиги учун уларни ҳам жюри махсус дипломлар билан мукофотлади.

Қисқа метражли фильмлар жюрисининг раиси Р. Л. Кармен қисқа метражли фильмлар жанрида кимлар ғолиб чиққанлигини айтиб берди, фестивалнинг энг яхши ҳужжатли фильм учун белгилаб қўйган олтин соврини Югославиянинг «Юздаги кўз ёши» деган фильмини яратувчиларга берилди: артистлар ижро этган энг яхши қисқа метражли фильм учун ажратилган олтин соврин билан «Икки киши» деган фильмни (СССР) яратувчилар мукофотланди.

АГРЕССОРЛАРГА ТИНЧЛИК ЙЎҚ

ЛОНДОН, 21 июль. (ТАСС). Кеча Жанубий Вьетнам партизанлари Бьен-Хоада АҚШнинг Жанубий Вьетнамдаги ҳарбий ҳаво кучлари базаси жойлашган иккинчи Америка бригадасининг позицияларини миномётлардан ва ўқ узиш қуролларидан ўққа тутдилар, деб хабар беради Рейтер агентлигининг мухбири Сайгондан.

Уруш ҳаракатлари ҳақидаги ахборотлар устидан қаттиқ цензура жорий этилганлиги муносабати билан Сайгон ва Америка қўшинларининг талофатлари ҳақидаги маълумотлар кўрсатилмаган.

Маълум бўлишича, партизанлар яна иккита муҳим йўлни—биттаси Митхо шаҳрига, бошқаси Сайгондан 240 километр шарқи-шимолда жойлашган Далат шаҳрига борадиган йўлни тўсиб қўйганлар.

Яманнинг янги ҳукумати

ПАРИЖ, 21 июль. (ТАСС). Яман Араб Республикасининг президенти Абдулла Ассалол кеча мамлакатнинг янги ҳукуматини тузиш ҳақидаги декретни имзолади. Франс Пресс агентлиги мухбирининг Қоҳирадан хабар беришича, бош министр Хасан Алумарий бошчилик қилаётган кабинет составида иккита бош министр ўринбосари ва 16 та министр бор.

Нуъмон бошчилигидаги илгариги ҳукумат 1 июлда истеъфо берди.

Лордлар палатасида

ЛОНДОН, 21 июль. (ТАСС). Англияда ўлим жазосини бекор қилиш тўғрисида ўтган ҳафта умум палатасида қабул қилинган қонун лойиҳасини кеча Англия парламентининг лордлар палатаси маъқуллади. Қонун лойиҳасини ёқлаб 204 овоз берилди, бу лойиҳага қарши 104 овоз берилди.

Макнамара Вашингтонга қайтиб келди

ВАШИНГТОН, 21 июль. (ТАСС). Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги хабар беради, АҚШ мудофаа министри Р. Макнамара Жанубий Вьетнамдан бугун эрталаб Вашингтонга қайтиб келди. АҚШнинг Сайгондаги элчиси Генри К. Лож, Сайгондаги собиқ элчи генерал М. Тэйлор ва штаб бошлиқлари комитетининг Раиси Э. Уилер Р. Макнамара билан бирга қайтиб келишди.

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

ҲАЛОЛЛИК

Бу воқеа яқинда рўй берди. Боткин кўчаси 3-проезд 83-уйда яшовчи Петр Афанасьевич Трушин ва Обсерватория переулкаси 13-уйда яшовчи Афанасий Афанасьевич Бровинский ўртоқлар К. Маркс кўчасидан кетаётганларида, машина кузовидан тушиб қолган халтачани кўрдилар. Сўрғичланган халтачани олиб милиция старшинаси Абрамовин чақирдилар ва халтачани шаҳар топилмалар столига олиб бордилар. Халтачадаги 1500 сўм қоғоз ва танга пуллар Тошкент почтамтига қарашлиги аниқланди ва қайтариб берилди. Тошкент почтамтининг маъмурияти А. А. Бровинский, П. А. Трушин ўртоқларга миннатдорчилик билдирди.

Топилмалар столига деярлик ҳар куни кўплаб пул ва қимматбаҳо буюмлар келтирилиб турилади. Лекин баъзан топилмаларнинг эгаси чиқмайди. Яқинда номаълум бир аёл марказий универсал магазинидан 700 сўмдан кўпроқ пулли кармон топиб олган ва универмаг администраторига топширган. Ҳозир пул топилмалар столида турибди.

Шунингдек бизда олтин соатлар, кўпгина қимматбаҳо буюмлар ҳам бор. Бу пул ва буюмларни ўз эгалари олиб кетсалар яхши бўлар эди.

В. ЖУКОВА,
Тошкент топилмалар столининг бошлиғи.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

АДОЛАТЛИ КУРАШ ЕНГАДИ

ХАНОЙ, (ТАСС). ВИА агентлиги озодлик агентлигининг хабарига асосланиб, қуйидагиларни маълум қилди: Жанубий Вьетнамни озод қилиш Миллий фронти Марказий Комитетининг шу ойнинг бошида пленуми бўлиб ўтди.

Икки кун давом қилган шу пленум Миллий фронт Марказий Комитетининг шу йил бошида белгилаб қўйган сиёсатини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларни кўриб чиқди, дастлабки олти ойи ичидаги аҳволга баҳо берди ва йилнинг иккинчи ярми учун мўлжалланган планларни ишлаб чиқди.

Пленум ишида Марказий Комитет Президиумининг аъзолари, Марказий Комитет секретариатининг ва Марказий Комитетнинг аъзолари қатнашди.

Жанубий Вьетнамнинг ватанпарвар кучлари ва халқи АҚШ империализмининг қора ниятларини барбод қилишга ва АҚШ империализми Жанубий Вьетнамга, ҳатто замонавий қурол билан қуролланган яна юз минглаб ўз солдатларини юборган тақдирда ҳам, агрессорга қаршилик кўрсатишга қодир эканликларини пленум яна бир марта таъкидлади. Уруш миқёсини кенгайтиришга уриниб, агрессорларнинг қўйган ҳар бир янги қадами уларни тамомила ҳалок бўлишга яқинлаштира беради, бутун Жанубий Вьетнам халқининг тағин ҳам кўпроқ нафратини қўзғата беради ва халқнинг адолатли курашини янада юксалишига ёрдам беради, агрессорларни қақшатғич мағлубиятга учратиш ғайратини кучайтира беради.

Қатъий талаб

ХАНОЙ, 21 июль. (ТАСС). Вьетнам хусусидаги Женева битимлари имзоланган кунга кеча 11 йил тўлганлиги муносабати билан Вьетнам Демократик Республикаси миллат мажлисининг миллий бирлашув ишлари билан шуғулланувчи комитети, Вьетнам Демократик партияси, Вьетнам ватанпарвар католикларининг миллий алоқа комитети баёнот эълон қилдилар.

Баёнотда АҚШ Жанубий Вьетнамдаги агрессив урушни ва Вьетнам Демократик Республикасини ваҳшиёна бомбардимон қилишни тўхтатсин ҳамда Жанубий Вьетнамдан Американинг ҳамма қўшинлари олиб чиқиб кетилсин, деган қатъий талаб қўйилди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

23 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.25 — **Нон—ризқрўзимиз** (мактаб ўқувчилари учун), 18.55 — **Экран янгиликлари,** 19.35 — Интервидение кўрсатади. **Бель канто** (Италия операси тарихидан).

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар,** 20.55 — **Буюртма артериялар,** 21.15 — **Обком секретари** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.00 — **Охалик тоғи кучоғида** (болалар учун), 19.25 — **Тезлик davраси** (телеочерк), 19.35 — **Тошкент янгиликлари,** 19.45 — **Дўстларимиз** (телеочерк), 20.05 — **Концерт** (якка созандалар ижросида).

Рус тилида: 20.35 — **Шаҳар қурилиши янгиликлари** (илмий оммабоп фильм), 21.15 — **Тошкент янгиликлари,** 21.25 — **Вашингтон воқеаси** (телевизион бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — **Андижон область Охунбобоев номли муздрамкомедия театрининг хайрлашув гастроллари** — 23/VII да **Нодира,** 24/VII да **Равшан ва Зулхумор.** Кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/VII да **Оққуш кўли,** 24/VII да **Аида.**

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ ПАРКДА — 23, 24/VII кеч соат 9 да **Комилжон Отаниёзов ва Олмахон Ҳайитовалар концерти.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ноль уч — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 4 ва кеч 6 да).

Ҳужум — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Муюлишдаги хона — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кундуз соат 5 дан).

Қора бизнес — «ИСКРА» (кундуз соат 4-20 минутгача).

Аёзбобо (эрталаб соат 10 да). **Бир севги қиссаси** (кундуз ва кечқурун) — НАВОИЙ номли.

Чегара бузувчи (эрталаб соат 10 да). **Юринг айёрлар** (кундуз ва кечқурун) — «МОСКВА».

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 9 да бошланади)

Бир севги қиссаси — НАВОИЙ номли, ПУШКИН номли.
Ҳужум — «УДАРНИК».
Бўлинган учиш — «ФЕСТИВАЛЬ».
Чангда қолган гул — «ВАТАН».
Антарктида қонуни — «1 МАЙ».
Муюлишдаги хона — ТЕЛЬМАН номли.

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА

23, 24 июлда

«Кубань» (Краснодар) — «Политотдел» (Тошкент область) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Кеч соат 7 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

23/VII да дублёр, 24/VII да асосий составлар ўйнайди.

Тошкентдан стадионгача кундуз соат 3 дан Революция сквери ва Қўйлиқдан махсус автобуслар қатнайди.

Тошкент шаҳар, Гвардия полковниги Хўжаев кўчаси, 86-уйда турувчи **Светлана Абдухалиловна Мирзамамедованинг** Саратов шаҳар, Беговая кўчаси, 24-уйда турувчи Ҳамид Мирзамамедовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Чилонзор массив, 6-б сектор, 43-уй, 13-квартирада турувчи **Собир Ориповнинг** шу уйда турувчи Мамлакат Худойбердиевна Ориповадан ажралиш ҳақидаги иши Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Шарқ тонги кўчаси, 70-уйда турувчи **Акаят Нажимовна Янгибоеванинг** Андижон область, Қўрғонтепа район, Навоий қишлоқ советидаги Навоий номли колхозда турувчи Тўхтасин Янгибоевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон контораси

КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНИГА
ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР ЧИҚАРАДИ

ОНА ВА ЎГАЙ ОНА

Сценарий автори — Георгий Радов.

Постановкачи режиссёр — Леонид Пчёлкин.

РОЛЛАРДА:

Л. Соколова, Н. Ургант, Н. Гриценко, Е. Матвеев, Е. Клюева, Е. Перов, Н. Фодосова, Л. Гурова, А. Папанов.

«Ленфильм» киностудияси ишлаган.

МАШАҚҚАТЛИ ДОВОН

Сценарий автори — **М. Овчинников.**
Постановкачи режиссёр — **Юрий Ерзикян.**

РОЛЛАРДА:

Э. Хачатурян, А. Агванян, Х. Абрамян, Н. Крючков ва бошқалар.

«Арманфильм» киностудияси ишлаган.

ТИНЧ КУНЛАР

номли кенг экранли фильм.
Сценарий авторлари — **Н. Рожков, В. Хабур.**
Постановкачи режиссёр — **Б. Кимёгаров.**

РОЛЛАРДА:

У. Алихўжаев, А. Тўраев, С. Никоненко, В. Филиппов, Т. Совчи, Ғ. Завқибеков ва бошқалар.

«Тожикфильм» киностудияси ишлаган.

ИККИЛАНИШ

Сценарий автори ва режиссёр — **Хеннинг Карлсен.**

РОЛЛАРДА:

Иван Янсон, Закес Мокал, Эвелин Фрэнк, Марийне Хаакман, Гидеон Никоомало.

Дания киностудияси ишлаган.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 10597. Индекс 64969. Нашр. № 1809.